VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií

DIPLOMOVÁ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING AND COMMUNICATION

ÚSTAV TELEKOMUNIKACÍ

DEPARTMENT OF TELECOMMUNICATIONS

MULTIPLATFORMNÍ APLIKACE PRO SPRÁVU SÍŤOVÝCH PRVKŮ MIKROTIK

MULTIPLATFORM APPLICATION FOR MIKROTIK NETWORK DEVICES MANAGEMENT

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

Bc. Adrián Bárdossy

AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE

Ing. Ondřej Krajsa, Ph.D.

SUPERVISOR

BRNO 2018

Diplomová práce

magisterský navazující studijní obor Telekomunikační a informační technika

Ústav telekomunikací

Student: Bc. Adrián Bárdossy

ID: 154674

Ročník: 2

Akademický rok: 2017/18

NÁZEV TÉMATU:

Multiplatformní aplikace pro správu síťových prvků Mikrotik

POKYNY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Vytvořte interaktivní aplikaci pro hromadnou správu sítě založené na aktivních prvcích Mikrotik. Aplikace bude využívat Mikrotik API-SSL, uživatelské rozhraní bude realizováno v jazyce Python a přenositelné mezi různými operačními systémy.

DOPORUČENÁ LITERATURA:

[1] BURGESS, Dennis. Learn RouterOS. Lexington]: Dennis Burgess, 2009, 391 s.: il. ISBN 978-0-557-09271-0.

[2] ROMANO, Fabrizio, Dusty PHILLIPS a Rick van HATTEM. Python. Birmingham: Packt Publishing, 2016.

Termín zadání: 5.2.2018 Termín odevzdání: 21.5.2018

Vedoucí práce: Ing. Ondřej Krajsa, Ph.D.

Konzultant:

prof. Ing. Jiří Mišurec, CSc. předseda oborové rady

UPOZORNĚNÍ:

Autor diplomové práce nesmí při vytváření diplomové práce porušit autorská práva třetích osob, zejména nesmí zasahovat nedovoleným způsobem do cizích autorských práv osobnostních a musí si být plně vědom následků porušení ustanovení § 11 a následujících autorského zákona č. 121/2000 Sb., včetně možných trestněprávních důsledků vyplývajících z ustanovení části druhé, hlavy VI. díl 4 Trestního zákoníku č.40/2009 Sb.

ABSTRAKT

KĽÚČOVÉ SLOVÁ

ABSTRACT

KEYWORDS

BÁRDOSSY, Adrián *Multiplatformní aplikace pro správu síťových prvků Mikrotik*: diplomová práca. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií, Ústav telekomunikací, 2018. 97 s. Vedúci práce bol Ing. Ondřej Krajsa, Ph.D

PREHLÁSENIE

Prehlasujem, že som svoju diplomovoú prácu na tému "Multiplatformní aplikace pro správu síťových prvků Mikrotik" vypracoval(a) samostatne pod vedením vedúceho diplomovej práce, využitím odbornej literatúry a ďalších informačných zdrojov, ktoré sú všetky citované v práci a uvedené v zozname literatúry na konci práce.

Ako autor(ka) uvedenej diplomovej práce ďalej prehlasujem, že v súvislosti s vytvorením tejto diplomovej práce som neporušil(a) autorské práva tretích osôb, najmä som nezasiahol(-la) nedovoleným spôsobom do cudzích autorských práv osobnostných a/nebo majetkových a som si plne vedomý(-á) následkov porušenia ustanovenia § 11 a nasledujúcich autorského zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právoch súvisejúcich s právom autorským a o zmeně niektorých zákonov (autorský zákon), vo znení neskorších predpisov, vrátane možných trestnoprávnych dôsledkov vyplývajúcich z ustanovenia časti druhé, hlavy VI. diel 4 Trestného zákoníka č. 40/2009 Sb.

Brno	
	podpis autora(-ky)

POĎA	AKOVANIE
som poďakoval vedúcemu bakalár orné vedenie, konzultácie, trpezliv	rskej práce pánovi Ing. Ondřejovi Krajsovi, Ph vosť a podnetné návrhy k práci.
	podpis autora(-ky)

Faculty of Electrical Engineering and Communication Brno University of Technology Purkynova 118, CZ-61200 Brno Czech Republic

http://www.six.feec.vutbr.cz

POĎAKOVANIE

Výzkum popsaný v tejto diplomovej práci bol realizovaný v laboratóriách podporených projektom SIX; registračné číslo CZ.1.05/2.1.00/03.0072, operačný program Výzkum a vývoj pro inovace.

Brno	
	podpis autora(-kv)

OBSAH

1	Úvo	od do diplomovej práce	13
2	Mil	krotik a RouterOS (SwitchOS)	14
	2.1	Mikrotik API	14
		2.1.1 Požiadavky na použitie API	14
		2.1.2 Porty	14
		2.1.3 Základný port 8728	14
		2.1.4 SSL port 8729	15
	2.2	API slová	16
	2.3	Príkazové slová API	16
	2.4	Použitie atribútov v príkaze a filtrovanie	16
	2.5	Špeciálne slová API	17
3	$\mathbf{Pri}_{\mathbf{j}}$	pojenie na Mikrotik	18
	3.1	Možnosti pripojenia	18
	3.2	Pripojenie pomocou winboxu	18
	3.3	Pripojenie pomocou webfigu	19
	3.4	Mactelnet	19
	3.5	Pripojenie pomocou telnet a SSH	20
		3.5.1 Pripojenie cet telnet	20
		3.5.2 Pripojenie pomocou ssh	20
4	Pro	gramovací jazyk Python	22
	4.1	Python 2	22
	4.2	Python 3	22
	4.3	Prostredia na programovanie v jazyku Python	23
	4.4	Pycharm	23
5	Pou	zité knižnice v diplomovej práci	25
	5.1	OS.SYSTEM	25
	5.2	Telnetlib	26
	5.3	Pxssh a pxexpect	27
		5.3.1 Inštalácia pexpect	
	5.4	TikApy	29
6	Kor	nzolová časť aplikácie na správu mikrotikov	31
	6.1	Popis naprogramovanej časti prihlasovania na mikrotik	31
		6.1.1 Súbor centralControl	32

		6.1.2	Súbor Constructors	34
		6.1.3	Súbor dhcpClient	35
		6.1.4	Súbor LoginManager	37
	6.2	Rozboi	r hlavnej časti backendu	40
7	Hlav	vná čas	sť backendu	43
	7.1	Zložka	bridge	43
		7.1.1	Popis tried zložky	43
		7.1.2	Vybraný analyzovaný súbor	44
	7.2	Zložka	capsman	45
		7.2.1	Popis tried zložky	46
		7.2.2	Vybraný analyzovaný súbor	48
	7.3	Zložka	Dude	48
		7.3.1	Popis tried zložky	49
		7.3.2	Analýza vybraného súboru	49
	7.4	Zložka	Interfaces	50
		7.4.1	Popis tried zložky	50
		7.4.2	Analýza vybraného súboru	52
	7.5	Zložka	IPv4	53
		7.5.1	Popis tried zložky	54
		7.5.2	Analýza vybraného súboru	58
	7.6	Zložka	IPv6	58
		7.6.1	Popis tried zložky	58
		7.6.2	Anylýza vybraného súboru	60
	7.7	Zložky	KVM, log a makeSupportFile	61
		7.7.1	Popis triedy zložky KVM	61
		7.7.2	Popis triedy zložky log	62
		7.7.3	Popis triedy makeSupportFile	62
	7.8	Zložka	Mesh	63
		7.8.1	Popis tried zložky	63
		7.8.2	Analýza vybraného súboru	63
	7.9	Zložka	MPLS	65
		7.9.1	Popis tried zložky	65
		7.9.2	Anylýza vybraného súboru	67
	7.10	Zložka	PPP	67
		7.10.1	Popis tried zložky	68
		7.10.2	Analyzovaný súbor	70
	7.11			71
		7.11.1	Zoznam tried zložky	71

		7.11.2 Analáza vybraného súboru	72
	7.12	Zložka Radius	73
	7.13	Zložka routing	75
		7.13.1 Zoznam tried zložiek	75
		7.13.2 Analýza vybraného súboru	76
	7.14	Zložka switch	77
		7.14.1 Zoznam tried zložky	77
		7.14.2 Analýza vybraného súboru	78
	7.15	Zložka System	79
		7.15.1 Zoznam súborov zložky	79
		7.15.2 Analýza vybraného súboru	80
	7.16	Zložka tools	81
		7.16.1 Zoznam súborov zložky	81
		7.16.2 Analýza vybraného súboru	82
	7.17	Zložka Wireless	83
		7.17.1 Zoznam tried zložky	83
		7.17.2 Analýza vybraného súboru	85
8	Gra	fická časť aplikácie (frontend)	87
	8.1	QT4 disigner	87
	8.2	PyQT 4	88
9	Gra	fická aplikácia	89
	9.1	Hlavné prihlasovavie okno	89
		9.1.1 Hlavné okno konfiguračnej aplikácie	90
	9.2	Položky hlavného menu	91
		9.2.1 Menu Interface	91
Li	terat	úra	94
Zc	znar	n symbolov, veličín a skratiek	96
7 .c	znar	n príloh	97
(. <u> </u>	P	5.

ZOZNAM OBRÁZKOV

3.1	Winbox zakładne prihlasovacie rozhranie	18
3.2	Webfig základné prihlasovacie rozhranie	19
3.3	Výstup príkazu mactelnet	19
3.4	Prihlásenie na mikrotik pomocou príkazu SSH	21
4.1	Rozhranie IDE Pycharm Professional Edition	24
6.1	Zoznam základných konfiguračných súborov	31
6.2	Ukážka konštruktorov projektu	35
6.3	Štruktúra projektu konzolovej časti projektu	42
7.1	Zoznam súborov zložky bridge	43
7.2	UML diagram vybraného súboru bridgeArp	45
7.3	Zoznam súborov zložky capsman	46
7.4	UML diagram triedy configRates	48
7.5	Zoznam súborov adresáru Dude	49
7.6	UML diagram knižnice Devices	50
7.7	Zoznam súborov adresáru Interfaces	52
7.8	UML diagram greTunnelSet triedy	53
7.9	Štruktúra časti zložky IPv4	57
7.10	UML diagram triedy FirewallAddressist	58
7.11	Zoznam súborov zložky IPv6	60
7.12	UML diagram triedy FirewallMangle	61
7.13	Zoznam súborov zložky KVM	61
7.14	UML diagram triedy KVM	62
7.15	Zoznam súborov zložky log	62
7.16	UML diagram triedy log	62
7.17	UML diagram triedy makeSupport	63
7.18	Zoznam súborov zložky mesh	63
7.19	UML diagram triedy MeshInterfaces	65
7.20	Zoznam súborov zložky MPLS	66
7.21	UML diagram triedy MplsLocalBindings	67
7.22	Zoznam tried v zložke PPP	70
7.23	UML diagram triedy interfacePppoeGeneralSet	71
7.24	Zoznam súborov zložky Queues	72
7.25	UML diagram triedy QueueTree	73
	UML diagram triedy Radius	75
		76
	UML diagram súboru RipNetworks	
	Zoznamsúborov zložky switch	

7.30	UML digram triedy switchPorts	'8
7.31	Zoznam súborov triedy system	30
7.32	UML diagram triedy SystemMaintenance	31
7.33	Zoznam súborov triedy tools	32
7.34	UML diagram triedy Netwatch	3
7.35	Zoznam súborov zložka wireless	35
7.36	UML diagram triedy securityProfileRadius	36
8.1	Rozhranie QT4 designer	38
9.1	Prihlasovacie okno aplikácie	39
9.2	Výnimka pri španej komunikácii s routrom	90
9.3	Výnimka pri zadaní zlého užívateľského mena alebo hesla	90
9.4	Hlavné okno aplikácie	90
9.5	Okno interfaces)2
9.6	Okno ethernet)2
9.7	Okno VLAN)3
9.8	Okno Interface list member)3
9.9	Okno interface list)3

ZOZNAM TABULIEK

7.1	Tabuľka zoznamu metód triedy bridgeArp
7.2	Popis triedy configRates
7.3	Tabuľka metód triedy Devices
7.4	Tabuľka metód triedy greTunnelSet
7.5	Obsah triedy FirewallAdressist
7.6	Tabuľka triedy FirewallMangle
7.7	Tabuľka metód triedy KVM
7.8	Tabuľka metód triedy log
7.9	Tabuľka metód triedy makeSupport
7.10	Tabuľka metód v triede MeshInterfaces
7.11	Tabuľka zoznamu metód triedy MplsLocalBindings 67
7.12	Tabuľka popisu metód triedy interfacePppoeGeneralSet 71
7.13	Tabuľka zoznamu metód triedy QueuTree
7.14	Tabuľka metód triedy Radius
7.15	Tabuľka popisu metód triedy RipNetworks
7.16	Tabuľka zoznamu metód triedy switchPort
7.17	Tabuľka metód triedy SystemMaintenance 81
7.18	Tabuľka metód súboru Netwatch
7.19	Tabuľka metód triedy securityProfileRadius

1 ÚVOD DO DIPLOMOVEJ PRÁCE

Diplomová práca na tému "Multiplatformní aplikace pro správu síťových prvku Mikrotik"sa bude primárne zaoberať samostatným mikrotikom. Primárne pomocou aplication programable interface (API) vytvorenie jej konzolovej časti (backendu) a grafickej časti (frontendu). Tieto dve časti dajú celkovú applikáciu dokopy ako celok.

V prvej časti práci bude definovanie Mikrotik API a jeho možností, porovnanie podobnosti s operačným systémom unix. Ďalej budú popísané možnosti zabezpečenia API pomocou secure socket layer (SSL). Budú tu tiež spomenuté použité porty, aďalšie možnosti.

V druhej časti práce bude popis API a spôsoboch softvérového riešenia aplikácie pre správu Mikrotikov. Táto časť bude tiež obsahovať niečo ohľadom technológie git, popise, čo je git, princíp tzv. commitu a pushu. Rozdiely medzi vetvami, prepínanie medzi vetvami a pridávania zmien. Taktiež tu bude spomenutý aj úvod do certifikátov a to konkrétne Single Sign-on metódy.

V ďalšej časti bude návrh riešenia softvérovej implementácie aplikácie. Bude obsahovať popis, princípy, diagramy, hlavne Unified modeling language (UML), popisy knižníc, jednotlivých tried a modulov. Každý modul bude popísaný svojou funkcionalitou, parametrami a výstupom s praktickými ukážkami.

V ďalšej časti bude použitá implementácia softvérového návrhu riešenia. Bude tu riešenie ako v konzolovej časti, jeho ukážky, test a výsledky.

V poslednej časti práce bude ukážka grafického spracovania konzolovej časti aplikácie a ich prepojenia do jednej aplikácie, spoločne s ukážkami kódov, testu a výsledkov.

2 MIKROTIK A ROUTEROS (SWITCHOS)

V dnešných malých a stredne veľkých firmách sa na správu siete používajú prevažne routre a switche typu Mikrotik. Mikrotik je firma vyvíjajúca routre a switche, prístupové body a ďalšie sietové prvky v Litve.

Mikrotik zariadenia používajú operačný systém routerOS, prípadne switchOS. Rozdiel medzi nimi je na základe použitého zariadenia. Čo sa týka routrov, používa operačný systém routerOS, switch používa switchOS, v prípade prístupových bodov (AP) je to routerOS.

2.1 Mikrotik API

Za pomoci Mikrotik API môžeme programovat užívateľské programy a prostredia na riadenie a konfiguráciu Mikrotik zariadení. V dnešnej dobe existuje softvér na konfiguráciu mikrotik zariadení a to pod názvom **Winbox**. Winbox v dnešnej dobe existuje len na operačný systém Windows a Macintosh (MAC). Bohužiaľ na operačný systém Linux winbox samostatne neexistuje a musí sa simulovať pomocou emulátoru Windows aplikácií za pomoci programu Wine. Toto spôsobuje komplikácie pri použití niektorých funkcií winboxu ale aj iných programov operačného systému Windows. Výstupom práce bude práve Graphical User Interface (GUI).

2.1.1 Požiadavky na použitie API

• Verzia router OS verzie 3.0.X a vyššie [2]

2.1.2 Porty

Základné porty na použitie Mikrotik API [2] sú:

• API port: 8728

• Application programable interface Secure Socket Layer (API-SSL) port: 8729

2.1.3 Základný port 8728

Na základné pripojenie k API aplikácii na prvku Mikrotik musí byť povolený port 8728, ktorý tiež nájdeme v IP-> Services spoločne s API-SSL.

Na základné pripojenie nie je potreba žiadneho transport layer security (TLS) certifikátu. Stačí jednoducho napísať kód a skompilovať ho.

2.1.4 SSL port 8729

Pre použitie portu 8729 tiež známeho ako API-SSL portu je potreba zabezpečenej komunikácie pomocou SSL protokolu.

Primárne muisú byť natavený port, základný port 8729 v IP -> Services. Môžeme ale definovať aj užívateľsky definovaný port.

Možnosti nastavenia API-SSL:

- prístup bez certifikátu TLS
- prístup pomocou certifikátu TLS

Prístup pomocou certifikátu TLS

Pre použitie certifikátu TLS je potrebné vygenerovať certifikát TLS, a to na certifikačnej autorite alebo na ľubovoľnej linux stanici ideálne, ale tiež to dokážeme spraviť aj na WIndows stanici či MAC. Spôsoby vygenerovania certifikátov:

- openssl
- easy-rsa
- Windows Server Certificate Services

Openssl

Openssl [5] je softvér na generovanie certifikátov pre komunikáciu v počítačovej sieti. Koreňovo sa používa na prístup na web skrz protokol Hyper Trasfer Transport Protocol Secure (HTTPS). Pre vygenerovanie certifikátov sa musí vygenerovat:

- certifikát *.crt
- certifikačný požiadavok *.csr
- kľúč k certifikátu *.key

Easy-rsa

Softvér easy-rsa [3] sa používa na vytvorenie open-source certifikačnej autority a užívateľých certifikátov napr. pre potreby HTTPS spojenia.

Po nainštalovaní easy-rsa napr. na Ubuntu príkazom sudo apt install easy-rsa sa musí spraviť nasledovné:

- Nakopírovanie konfiguračných súborov do zložky autority
- Vytvorenie šablóny na vygenerovanie certifikačnej autority
- Vytvorenie užívateľksých certifikátov

Active Directory Certificate Services

Windows riešenie [19] pre generovanie certifikačnej autority je inštalácia roly servera Active DIrectory Certificate Services.

Pre použitie certifikačnej autority na Windows servery je potreba:

- Inštalácia role serveru
- Nadefinovanie certifkačnej autority
- Generovanie certifikátov

2.2 API slová

API slová [2] sú základnou časťou API "vety". API "veta"predstavuje príkaz v pouužití príkazu napr. /ip/address/print, /ip/address/add address="10.1.1.1/24"interface=ëther1". Parametre na slová:

- každé slovo má svoju zakódovanú dĺžku t.j.
 - 0 127 bitov zaberá 1 Byte
 - 128 1023 bitov zaberá 2 Byty
 - 1024 bitov 2097 kib zaberá 3 Byty
 - viac ako 2098 kib zaberá 4 Byty
- jednotlivé slová súzaradené do viet
- maximum bztov na slovo sú 4 Byty
- kontrolné byty sa nepoužívajú

2.3 Príkazové slová API

Slová Mikrotik API sa zaraďujú do API viet použitím API slov, na ktoré platia požiadavky, ktoré sú spomenuté v kapitole 2.2.Na použitie API viet je potreba začínať znakom /. Napr. miesto *ip address print* sa použije /*ip/address/print*.

Pre úplnosť API viet musí platiť [2]

- zakódovaná dĺžka slova
- slovo musí začínať znakom /
- musí byť použitá správna syntax

2.4 Použitie atribútov v príkaze a filtrovanie

V prípade konfigurácie mikrotik zariadení sa pre nastavenie jednotlivých prvkov používajú tzv. atribúty [2] napr. ip adresa, číslo pravidla, meno rozhrania, nastavenie virtuálnej lokálnej sieti (VLAN).

Použitie atribútov má špeciálnu syntax pre konfiguráciu prípadne zmenu prvku na mikrotiku, prípadne pridanie a zmazanie prvku. Na použitie atribútov sa použije špeciálny znak =. Napr. /ip/address/add =address=10.1.1.1/24 =interface=erher1. Pre filtrovanie prvkov v rámci mikrotik API syntaxe sa používa špeciálny atribút

parameter so znakom ?. Napr. /ip/address/print =?type=ether1 vyfiltruje len rozhranie ether1.

2.5 Špeciálne slová API

Miktotik API má možnosť tzv. špeciálnych slov [2]. Špeciálne slová sú slová, ktoré sú rezervované a nesmú sa použiť pre iné použitie ako napríklad meno premennej, metódy, triedy, a iné. Medzi špeciálne slová patria:

- prihlásenie sa na zariadenie /login
- ukončenie spojenia na zariadenie /cancel
- odhlásenie sa zo zariadenie /logout
- získanie všetkých parametrov /getall

3 PRIPOJENIE NA MIKROTIK

3.1 Možnosti pripojenia

Pripojenie na mikrotik je realiyované pomocou niekoľkých typov softvéru:

- Winbox základný softvér na konfiguráciu mikrotiku
- Webfig konfigurácia mikrotiku pomocou webového rozhrania štandardne na portoch 80 a 443
- Riadenie mikrotiku pripojením na mac adresu mactelnet
- Pripojenie pomocou protokolu SSH zabezpečené a šifrované spojenie
- Pripojenie pomocou protokolu **telnet** nebezpečné v dnešnej dobe

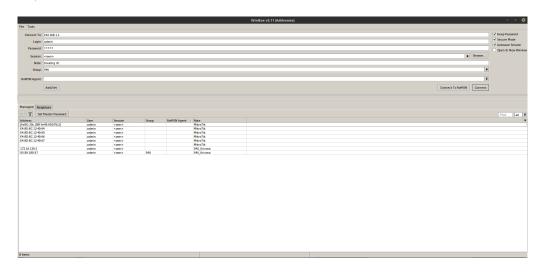
3.2 Pripojenie pomocou winboxu

Winbox[18] je nástroj na administráciu mikrotiku. Medzi jeho vlastnosti patrí:

- GUI nástroj (klikátko)
- rýchlosť
- spoľahlivosť

Winbox je prepis konzolovej aplikácie do grafickej. Obsahuje tiež nástroje ktoré sa v konzole nedajú odsimulovatnapr. graphs, torch, netmon, scheduler,...

Niektoré funkcie nevieme menit pomocou winboxu napr. Media Access Control (MAC) adresu rozhrania.

Obr. 3.1: Winbox základné prihlasovacie rozhranie

Režimy winboxu:

 jednoduchý režim - obsahuje na pripojenie len užívateľské meno, heslo a adresu mikrotiku pokročilý režim - možnosť pridania skupiny mikrotikov, popisky a názov spojenia

3.3 Pripojenie pomocou webfigu

Webfig[15] je webová aplikácia RouterOS a umožňuje konfiguráciu, minitoring a údržbu prvkov RouterOS. Medzi hlavné tasky webfigu patrí:

- konfigurácia mikrotiku
- mnotring mikrotiku
- riešenie problémov na mikrotiku za pomoci webového rozhrania

Obr. 3.2: Webfig základné prihlasovacie rozhranie

3.4 Mactelnet

Mactelnet[4] predstavuje aplikačný protokol riadený na druhej vsrtve referenčného modelu. Tiež predtavuje kombináciu winboxu a telnetu v jednom protokole. Riadi prístup na napr. nový mikrotik, ktorý ešte neobsahuje žiadnu konfiguráciu. Pracuje absolútne rovnakým spôsobom ako telnet. Je možné sa pripojiť len na fyzicky pripojený mikrotik pomocou mactelnet, vzdialený prístup pomocou mactelnet nie je možný.

Obr. 3.3: Výstup príkazu mactelnet

Po pripojení na mikrotik pomocou mactelnet sa nastaví základná konektivita a pripájame sa potom na základe Internet Protocol (IP) adresy.

3.5 Pripojenie pomocou telnet a SSH

Ďalšou možnosťou pripojenia na mikrotik je prihlásenie sa pomocou telnetu[13] prípadne SSH[12] na konzolu mikrotiku. Napríklad na nastavenie fronty, firewallu,....

3.5.1 Pripojenie cet telnet

Telnet predstavuje protokol, ktorý umožňuje pripojenie na vzdialené servery. Jeho štandardným portom je port 23.

Na povolenie pripojenia pomocou telnetu je potrebné povoliť službu telnet na mikrotiku v IP -> Services. Pre bezpečnostné účely by sa telnet nemal používať, je terčom útokov nakoľko je nešifrovaný. Pokiaľ chceme povoliť telnet na pripojenie na mikrotik, by sa mal minimálne zmeniť štandardný port z 23 na užívateľsky definovaný port.

Príklad príkazu na pripojenie na zariadenie pomocou telnetu: $telnet < IP \ adresa > < port >$

3.5.2 Pripojenie pomocou ssh

SSH predstavuje protokol, ktorý umožňuje vzdialené pripojenie pomocou tohoto protokolu. Používa štandardný port 22. Tak isto ako u telnetu, pre SSH platí to isté, je potrebné ho povoliť v IP -> Services. SSH na rozdiel od telnetu je ale šifrovaný a zabezpečený protokol. SSH predstavuje bezpečnú verziu telnetu. Je možné si zabezpečiť SSH prístup na bezpečnejší, a to tak, že sa budú porovnávať verejný a súkromný kľúč certifikátu TKIP. V7stupom pripojenia SSH na mikrotik je na obrázku 3.4.

Obr. 3.4: Prihlásenie na mikrotik pomocou príkazu SSH

4 PROGRAMOVACÍ JAZYK PYTHON

Python je interpretovaný, interaktívny, objektovo-orientovaný a vysoko-úrovňový programovací jazyk. Jazyk Python bol vytvorený pánom Guido van Rossum v Wiskundskom centre informatiky v 80-tych rokoch.

Medzi jeho vlastnosti patrí:

- dynamické typovanie
- konzolové aplikácie
- objektové aplikácie
- všetko v pythone je objekt
- jednoduchá syntax
- biele znaky sú súčasťou jazyka
- dynamické typy premenných
- široká škála knižníc
- dokumentácia na vysokej úrovni
- používaný na webové aplikácie, strojové učenie, teórie zložitosti,...

Verzie jazyku Python:

- Python verzia 2
- Python verzia 3

4.1 Python 2

Vlastnosti jazyku Python 2[11]

- automatická spáva pamäti (garbage collector)
- podporuje viac vstupných paradigiem
- Volanie niektorých príkazov je odlišné od Python 3
- referenčný interpret sa nazýva CPython a spravuje ho organizácia Python Software Foundation
- Súčasne sa používa Python vo verzii 2.7.2

4.2 Python 3

Vlastnosti jazyku Python 3[16]

- V niekorých častiach syntaxe v porovnaní s jazykom Python 2je trošku odlišná (napr. príkaz print,...)
- Od verzie 3.6 má premenná typu slovník interné zachovávané poradie vkladaných prvkov
- Pridanie anotácií cez metatriedy

- deklarácia nelokálnej premennej vonku z funkcie
- Slová typu True, False a None sú rezervované slová
- Mnoho vlastností ma rovnakých ako Python 2
- Miesto <> sa voverzii 3 používa relačný operátor !=
- od Júla 2018 by mala výjsť verzia Python 3.7 s ďalšími novinkami

4.3 Prostredia na programovanie v jazyku Python

Na realizovanie python programu je nutnosť mať nainštalovaný softvér na komppiláciu softvéru napísaného v jazyku Python. Na tieto účely slúži tzv. intergrated developement envinroment (IDE). Ecistuje niekoľko ciet aj mimo IDE ako spustiť kód napísaný v jazyku python.

- Napísanie kódu napr. v textovom editore typu nano, vim, gedit ale aj windows riešenie ako napr. notepad
- nainštalovaný python kompilátor
- spustenie programu príkazom python <názov.py>

4.4 Pycharm

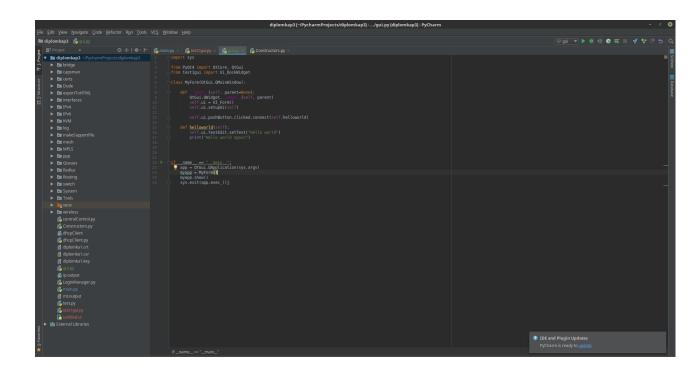
Pycharm predsatvuje IDE na pokročilé aplikácie napísané v jazyku Python. Exustuje v dcoch verziách:

- Pycharm Community Edition voľne dostupné, nelicencované, neobsahuje niektoré doplnky professional verzie
- Pycharm Professional Edition licencované, voľne dostupné na 30 dní, licencované, plný prístup ku všetkým doplnkom

Na nainštalovanie pycharm ľubovoľnej verzie je potreba:

- Stiahnutie bin respektíve exe súboru inštalátoru
- Napojenie na pracovný adresár projektu
- Napojenie na tzv. envinroment, to je použitie cesty k volaniu príkazu python respektíve python3

Po spustení programu Pycharm sa vytvorí projekt, kde po jeho inicializácii nájdeme podobný výstup.

Obr. 4.1: Rozhranie IDE Pycharm Professional Edition

Jednou z najväčších výhod je generovanie UML diagramov z kódu.

5 POUŽITÉ KNIŽNICE V DIPLOMOVEJ PRÁCI

5.1 OS.SYSTEM

Modul operačný systém (OS) [6] je zahrnutý v rámci štandardných knižnícv jazyku python. Jeho hlavnou výhodou je použitie príkazov operačného systému na ktorom beží python. Najčastejšie sa volá príkazom os. system ('príkaz'). Použitie modulu aplikujem v rámci diplomovej práce. Používa sa hlavne pri vyhľadávaní a pripájaní sa na mikrotiky pomocou protokolu mactelnet. Jeho výstup môžeme aplikovať na:

- Štandardný výstup do konzoly
- Výstup do osobitného súboru, ktorý sa potom ďalej spracuje

V rámci práce som tento modul použil v rámci knižnice loginManager, kde v metódach pre mactelnet vyhľadáva mikrotiky za pomoci protokolu mactelnet a ukladá to do textového súboru mt.output.

Nie je potreba inštalácie modulu OS, pretože je zahrnutý v rámci štandardných knižníc jazyku python. V kóde vidíme ukážku metódy,ktorá vylistuje zoznam mikrotik zariadení za pomoci funkcie mactelnet a jej návratovou hodnotou je list zoznamu mikrotik zariadení

```
Listing 1: Použitie knižnice os.system
def listMikrotikDevices(self):
 deviceList = []
 loadMacAddress = False
os.system("mactelnet_-l_-t_20_2>&1_>_mt.output")
with open( "mt.output", "r" ) as file:
 for line in file:
  if loadMacAddress:
   macAddress = line.split( )[1]
   deviceList.append( macAddress )
  else:
   header = line.split( )
    if len( header ) > 1:
     if "IP" in header[0] and "MAC-Address"in header[1]:
      loadMacAddress = True
 return deviceList
```

5.2 Telnetlib

Telnetlib [14] obdobne ako OS knižnica je vstavaná knižnica
programovacieho jazyku python. Knižnice telnetlib implementuje protokol telnet do pythonu, definovaného referenčným modelom RFC 854. V rámci definície modulu telnetlib sa používa hlavičkový súbor telnet.h s odstráneným záhlavým obsahujúcim TELOPT.

Modul telnetlib predstavuje jednoduchého telnet klienta pripájajúceho sa na telnet server. Na vytvorenie spojenia je potreba nasledujúcich krokov:

- vytvorenie objektu telnetlib s parametrami *host*,čo predstavuje IP adresu telnet serveru, *port*, štandardne 23, nepovinným parametrom je *timeout*.
- Je nutné otvoriť spojenie metódou open()
- ďalej metódami readuntil() a write() vyžadujeme očakávaný výstup a odoslanie dát na server (príkazov)
- potom ukončíme spojenie metódou close()

Medzi najpoužívanejšie metódy v rámci diplomovej práce sú použité:

- Telnet()
- readuntil() -očakávanie výstupu serveru
- write() zápis príkazov
- sleep() doba trvania odoslania príkazu v sekundách
- close() ukončenie spojenia

V rámci výstupu kódu je ukážka metódy na pripojenie na telnet server pomocou knižnice telnetlib.

```
Listing 2: Použitie knižnice telnetlib
def loginTelnet(self, password, login="admin"):
 import telnetlib
 central = centralControl(login, password)
 server_list = central.listMikrotikDevices()
 print(server_list)
 for server in server_list:
 try:
  telnetcon = telnetlib.Telnet( host=server, port=23 )
  telnetcon.read_until( b"Login:_" )
  telnetcon.write( login.encode( ) + "\n" )
  telnetcon.read_until( b"Password:_" )
  telnetcon.write( password.encode( ) + b"\n" )
  time.sleep( 10 )
  telnetcon.close( )
 except:
  print( "Cannot_connect_to_router_via_telnet" )
```

5.3 Pxssh a pxexpect

Moduly pexpect[8] a jeho submodul pxssh[10] sú knižnice, ktoré slúžia na vyžadovanie určitého výstupu zariadenia, na to slúži knižnica pexpect a na pripojenie sa na server z pythonupomocou protokolu SSH slúži knižnica pxssh

Pexpect je čistá python modulna kontrolu a riadenie aplikácií. Pozostáva z dvoch krokov:

- Vyžadovanie výstupu
- Odoslanie požadovaného výstupu

Pexpect môže byť použitý na interaktívne aplikácie, ktoré používajú protokoly SSH, File transfer protocol (FTP), telnet, atď. Pre implementáciu pexpect nie je potreba importovania knižníc z jazyka C na skompilovanie do jadra. Pracujú na všetkých platformách, a to v podobe štandardného vstupu a výstupu v príkazovom riadku operačného systému, či už serveru ale aj klienta. Pexpect je jednoduchýna implementáciu.

Pxssh predtavuje submodul modulu pexpect. Na zavolanie submodulu pxssh je nutné prednostne zavolať metódu spawn(). Po vytvorení spojenia metódou spawn() je nutné použiť metódy login(), spawn()a logout().

5.3.1 Inštalácia pexpect

Pexpect je súčasťou sady nástrojov Pypi. Aktuálna verzia modulu pexpect je verzia 4.4. Požiadavky na softvér:

- Python vo verzii 2.7 alebo 3.3 a vyššie
- pre windows je potreba inštalácie modulu POSIX pre jeho funkčnosť

Na nainštalovanie pexpect [9] na linuxe, sa v príkazovom riadku zadá:

```
Listing 3: Inštalácia Pexpect

pip install pexpect

pip3 install pexpect
```

Pre inštaláciu na operačnom systéme Windows je potreba maťnainštalovaný program python prípadne python3 externe, pretože nie je štandardne zahrnutý v balíčkoch operačného systému.

Modul pexpect zahŕňa modul pxssh a nie je potreba ho potom extra inštalovať. Nižšie vidíme ukážku použiia kombinácie modulov pexpect a pxssh na pripojenie na mikrotik.

```
Listing 4: Inštalácia Pexpect
def loginSSH(self, server, login, password):
 from pexpect import pxssh, spawn, expect
 import getpass
 try:
  connect = pxssh.pxssh( )
  server = '172.16.49.2'
  login = 'admin'
  password = 'admin'
  port = 22
  connect.login( server, login, password )
  commands = pxssh.spawn( )
  time.sleep( 10 )
 except pxssh.ExceptionPxssh as e:
  print( "Error" )
  print( str( e ) )
```

5.4 TikApy

Na správu mikrotik smerovačov je potreba implentovať do pythonu modul tikapy[17]. Modul tikapy funguje voverzii pythonu 3 a vyššie. Podobne ako bolo spomenuté v kapitole 2.2, API pracuje na základe tzv. "slov". Slová predstavujú jednotlivé príkazy na mikrotiku. Tieto príkazy budú popísané v ďalších kapitolách diplomovej práce. Modul tikapy ako celkovo mikrotik API komunikuje nezabezpečene na porte 8728 a pomocou API-SSL na porte 8729. Na pripojenie sa na mikrotik pomocou modulu tikapy, ktorýmá v sebe zahrnutých mnoho knižníc na komunikáciu s mikrotikom. Medzi najčastejšie patria:

- vytvorenie objektu TikapyClient prípadne TikapySSLClient
- login() prihlásenie sa na mikrotik pomocou API
- talk() odosielanie príkazov na mikrotik
- close() ukončenie spojenia

Na nainštalovanie tikapy do pythonu je potreba to nainštalovat nasledovne, v príkazovom riadku zadíme príkaz:

Listing 5: Inštalácia tikapy pip install tikapy

V rámci vytvorenia objektu sú dve možnosti:

- vytvorenie klienta a to buď SSL klienta prípadne štandardného klienta TikapyCLient(adresa,port), pre SSL klienta to je port 8729, pre štandardného klienta port 8728
- vytvorenie metódy login(užívateľ, heslo)
- odoslanie príkazu metódou talk(['príkaz'])

Nižsie vidíme príklad metódy spoločne s konštruktorom triedy na pridanie IP adresy s príkladom použitia API slov.

```
Listing 6: Príklad použitia tikapy
from tikapy import TikapyClient
from tikapy import TikapySslClient
class Addresses:
    def __init__(self, address, username, password):
        self.client = TikapySSLClient( address, 8729 )
        self.client.login( username, password)
    def addAddress(self,address,interface):
____Method_will_add_address
___:param_address:
___:param_interface:
___:return:
ipv4 = self.client.talk(['/ip/address/add',
     '=address='+address,'=interface='+interface])
     return ipv4
```

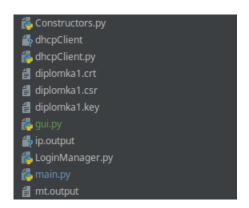
6 KONZOLOVÁ ČASŤ APLIKÁCIE NA SPRÁVU MIKROTIKOV

V tejto kapitole si popíšeme fungovanie naprogramovanej aplikácie. Celkovo je konzolová časť aplikácie napísaná za pomoci knižnice tikapy popísanej v kapitole 5.4. Kapitola bude rozdelená do niekoľkých častí:

- časť 1: popis naprogramovanej časti pre vyhľadávanie mikrotikov, pripojenie sa na mikrotik cez python pomocou protokolov telnet, SSH, mactelnet a napojenie na metódy
- časť 2: Popis infraštruktúry backendu zložky, ich vysvetlenie, zoznam súborov na konfiguráciu mikrotku, vysvetenie rozdelenia, vysvetlenie tried, metód daných tried a volanie funkcií
- časť 3 prtidanie tabuliek jednotlivých tried a ich metód v každej zložke, krátka sumarizácia, ich niektoré vybrané UML diagramy, ostatné budú zahrnuté v prílohe

6.1 Popis naprogramovanej časti prihlasovania na mikrotik

V tejto časti si zobrazíme rozbor časti prihlasovania na mikrotik a základné funnkcie. Toto je riadené v rámci projektu nazvaného *diplomkap3* v ktorom je súbor *loginManager.py*. V rámci login managera tu nachádzame ďalšie súbory, ktoré sú zobrazené na obrázku 6.1.

Obr. 6.1: Zoznam základných konfiguračných súborov

6.1.1 Súbor centralControl

V súbore centrolControl sa popisuje spôsob hromadnej obsluhy mikrotikov na základe protokolu mactelnet. Pozostáva z metód:

- konštruktor pozostáva zužívateľských mien a hesiel, heslá v premennej credentials sú uložené ako slovník v podobe IP adresa: heslo
- listMikrotikDevices() metóda vráti zoznam MAC a IP adries nájdených mikrotikov, uloží ich do súboru, a finálny výstup predstavuje list MAC adries
- addCredentials() metóda pridíva heslo k užívateľskému účtu do slovníku, štandardnéužívateľské meno sa používa admin, ale tiež sa môže použiť aj iné užívateľské meno pri volaní metódy
- loginSSH()- metóda je použitá na hromadné prihlásenie pomoocu protokolu SSH na mikrotiky, používa sa tu pritom knižnica pexpect a jej subkižnica pxssh, jej vstupné parametre sp IP adresa serveru, užívateľské meno a heslo

```
Listing 7: Konštruktor súboru

def __init__(self, login):
    self.username = login
    self.credentials = {
        "192.168.1.1": "admin",
        "192.168.2.1": ""
}
```

Listing 8: Meóda zobrazenia mikrotikov def listMikrotikDevices(self): deviceList = [] loadAddress = False os.system("mactelnet_-l_-t_20_2>&1_>_mt.output") with open("mt.output", "r") as file: for line in file: if loadAddress: address = line.split()[0] deviceList.append(address) else: header = line.split() if len(header) > 1: if "IP" in header[0]: loadAddress = True for i in deviceList: print(i) return deviceList

Listing 9: Metóda pridania užívateľských mien a hesiel

self.credentials[server] = password

return server_list

Listing 10: Metóda hromadného prihlásenia pomocou protokolu SSH

```
def loginSSH(self, server, login, password):
 from pexpect import pxssh, spawn, expect
 import getpass
 for server in self.credentials:
 try:
  connect = pxssh.pxssh( )
  server = self.credentials
  login = 'admin'
  password = self.credentials[server]
  port = 22
  connect.login( server, login, password )
  commands = pxssh.spawn( )
  time.sleep( 10 )
 except pxssh.ExceptionPxssh as e:
  print( "Error" )
  print( str( e ) )
```

6.1.2 Súbor Constructors

Súbor predstavuje zoznam konštruktorov pre konkrétne naprogramované API moduly pomocou knižnice tikapy. V úvode konštruktoru sú popísané importy jednotlivých modulov a submodulov pre konfiguráciu mikrotiku za pomoci API.

Následne je vytvorená trieda Mikrotik, ktorá zahŕňa všetky konštruktory spoločne s ich vstupnými parametrami, ktoré sú adresa,užívateľské meno a heslo.

```
from wireless import interfaceVirtualNstreamDualSlave, interfaceVirtualStation, interfaceVirtualStationPseudoBridge
from wireless import interfaceVirtualNds, interfaceVirtualNdsSlave
from wireless import interfaceVirtualNds, interfaceVirtualNdsSlave
from interfaces import interfaceVirtualNds, interfaceVirtualNdsSlave
from interfaces import interfaces

class Mikrotik:
    def __init (self_username, password, address):
        self_username = "admin"
        self_login = LoginManager.LoginManager( username, password )
        self_login = LoginManager.LoginManager( username, password )
        self_susers = "192.168.1.1"
        #self_interface = Interfaces.InterfaceManager( address, username, password )
        self_susers = Users.Users( address, username, password )
        self_services = Services.Services( address, username, password )
        self_packages = PackageManager.PackageManager( address, username, password )
        self_seytem = SystemMaintenance.SystemMaintenance( address, username, password )
        self_corsole = Console( address, username, password )
        self_corsole = Console.Console( address, username, password )
        self_topdate = AutoUpdate.AutoUpdate( address, username, password )
        self_beth = Health.Health( address, username, password )
        self_beth = Health.Health( address, username, password )
        self_log = LED.LED( address, user
```

Obr. 6.2: Ukážka konštruktorov projektu

6.1.3 Súbor dhcpClient

V tomto súbore sa nachádza základná konfigurácia mikrotiku po pripojení naň. Obsahuje triedu basicConfig, ktorá pozostáva z dvoch metód.

V konštruktore sa nastaví rozhranie, na ktorom sa má adresa nastaviť, IP adresa-/subnet a MAC adresa na pripojenie na mikrotik pomocu protokolu mactelnet.

```
Listing 11: Trieda basicConfig

class basicCOnfig:
    def __init__(self,interface,mac,ip):
        self.interface = interface
        self.mac = mac
        self.ip = ip
```

Prvá metóda dhcp(), ktorej vstupné parametre sú užívateľské meno a heslo. Pozostáva z prihlásenia na mikrotik, a nastavenia Dynamic Host Client Protocol (DHCP) klienta na rozhraní, ktoré sa definuje pri volaní objektu v rámci konštruktoru.

```
Listing 12: Metóda dhcp
def dhcp(self,username,password):
        child =pexpect.spawn('mactelnet_'+self.mac)
        child.expect('Username:')
        child.sendline(username)
        child.expect('Password:')
        child.sendline(password)
        child.sendline('\r')
        try:
            child.expect('>_')
            child.sendline('ip_dhcp-client_add
____interface='+self.interface+"\r")
            child.expect('>_')
            child.close()
        except:
            print("error")
            child.close()
        time.sleep(1)
```

Druhá metóda setAddress(), ktorá bere ako vstupné parametre užívateľské meno a heslo nastaví statickú IP adresu na rozhraní definovanom v rámci konštruktoru.

```
Listing 13: Metóda setAddress
    def setAddress(self, username, password):
        child = pexpect.spawn( 'mactelnet_'+
        self.mac )
        child.expect( 'Username:' )
        child.sendline( username )
        child.expect( 'Password:' )
        child.sendline( password )
        child.sendline( '\r')
        try:
            child.expect( '>'_')
            child.sendline( 'ip_address_add_address='
            +self.ip + "_interface="
            +self.interface+"\r" )
            child.expect( '>_' )
            child.close()
        except:
            print( "error" )
            child.close()
        time.sleep( 1 )
```

6.1.4 Súbor LoginManager

Súbor LoginManager pozostáva z niekoľkých metód, tieto metódy majú podobnú štruktúru ako súbor centralConrol popisujúci v kapitole6.1.1.

Ako prvá popísaná časť je konštruktor, ktorý prijíma vstupné parametre užívateľské meno a heslo.

```
Listing 14: Konštruktor súboru

def __init__(self, login,password):
    self.username = login
    self.pwd = password
```

Druhá metóda je metóda loginTelnet(), v rámci tejto metódy sa rieši prihlásenie na mikrotik pomocou protokolu telnet za použitia knižnice telnetlib. Vo vstupe metódy sa definuje premenná $server_list.T$ átopremennájenaplnenáIPadresamimikrotikovvrámcisúd

Ďalej sa tu nachádza metóda loginSSH(), táto metóda pracujúca podobne ako metoda loginTelnet() pracuje na základe protokolu SSH, na vstupe má server IP adresu, užívateľské meno a heslo.

```
Listing 16: Metóda loginSSH
    def loginSSH(self, server, login, password):
        from pexpect import pxssh, spawn, expect
        import getpass
        try:
            connect = pxssh.pxssh( )
            server = '172.16.49.2'
            login = 'admin'
            password = 'admin'
            port = 22
            connect.login( server, login,
            password )
            commands = pxssh.spawn( )
            time.sleep( 10 )
        except pxssh.ExceptionPxssh as e:
            print( "Error" )
            print( str( e ) )
```

Ďalšou metódou je metóda na vylistovanie všetkýchmikrotikov, táto metóda je bez vstupného parametru. Ako výstup je súbor mikrtik.output naplnený MAC adresami mikrotikov.

```
Listing 17: Metóda listMikrotikDevices
    def listMikrotikDevices(self):
        deviceList = []
        loadMacAddress = False
        os.system("mactelnet_-l_-t_20
____2>&1_>_mt.output")
        with open( "mt.output", "r" )
        as file:
            for line in file:
                if loadMacAddress:
                   macAddress = line.split( )[1]
                   deviceList.append( macAddress )
                else:
                    header = line.split( )
                    if len( header ) > 1:
                         if "IP" in header[0]
                         and "MAC-Address"
                         in header[1]:
                             loadMacAddress = True
        return deviceList
```

Poslednou metódou je metóda mactelnetLoginToSingleDevice(), vďaka ktorej sa pripája pomocou protokolu mactelnet na jedno mikrotik zariadenie pomocou macadresy získanej z výstupu metódy listMikrotikDevices() mikrotik.output.

Listing 18: Metóda mactelnetLoginToSingleDevice def mactelnetLoginToSingleDevice(self, username, password, address=None): deviceList = self.listMikrotikDevices() print(deviceList) if address: print('mactelnet_{}_-u_{}_-p_{}'.format (address, username, password)) os.system('mactelnet_{}_-u_{}_-p_{}'.format (address, username, password)) elif deviceList: print('mactelnet_{}_-u_{}_-p_{}'.format (deviceList[0], username, password)) os.system('mactelnet_{}_-u_{}_-p_{}'.format (deviceList[0], username, password)) else: print("No_device_was_found")

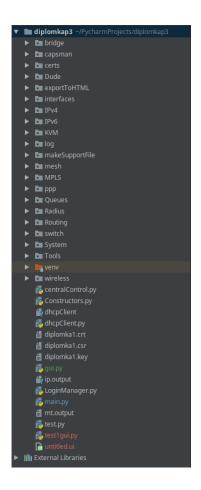
6.2 Rozbor hlavnej časti backendu

V rámci hlavnej konfiguračnej časti diplomovej práce, pre konfiguráciu backendu mikrotiku za pomoci porgramovacieho jazyka python som projekt rozdelil do niekoľkých častí:

- bridge táto časť obsahuje prvky konfiguácie, pridania, odstránenia, zapnutia, vypnutia možnosti bridgu na mikrotiku, konfigurácia existujúceho bridgu, zobrazenie zoznamu bridgov
- capsman táto časť obsahuje konfiguráciu hromadnej obsluhy mikrotik úrístupových bodov a WiFi, profily, bezpečnosť, konfiguácie, povolené rýchlosti, zobrazenie zoznamu pripojených prvkov a ďalšie funkcie
- certs obsahuje certifikáty na pripojenie sa na mikrotik pomocou protokolu api-ssl
- Dude obsahuje popis konfigurácie ako nastaviť nástroj Dude klienta, ako nakonfigurovať Dude na vzdialený monitoring na Dude serveri, taktiež Dude server, a ďalšie možnosti
- **exportToHtml** časť predstavuje generovanie súboru na analýzu v podobe webovej stránky

- interfaces časť predstavuje konfiguráciu rozhraní na mikrotiku, tieto časti sú tiež popísané aj v iných zložkách ako napr. bridge. 4asť popisuje pridanie, odstránenie, zapnutie, vypnutie, konfiguráciu existujúcich rozhraní.
- IPv4 rozsiahla časť, obsahuje konfiguráciu IP adries, firewallu, monitoringu, smerovania a ďalších nástrojov spadajúcich pod IP zložku na mikrotiku.
- IPv6 pre zložku IPv6 platí to isté čo pre zložku IPv4, ale platí pre konfiguráciu na základe IPv6 adresného rozsahu
- KVM sekcia bude popisovať možnosti virtualizácie mikrotiku.
- log sekcia bude popisovať analýzu a konfiguráciu logu zariadenia
- makeSupportFile seckia bude popisovať vytvorenie súboru potrebného pre analýzu na mikrotik podpore
- mesh sekcia popisuje konfiguráciu tzv. mesh technológie, technológii podobne ako v rámci časti bridge
- MPLS sekcia bude popisovať možnosti konfiurácie Multi Protocol Label Switching (MPLS), jej pridanie, odstránenie "zapnutie, vypnutie, modifikácie a ďalšie funkcie.
- PPP sekcia bude popisovať konfiguráciu Point to Point Protocol (PPP) a
 ďalších možností Virtual Private Network (VPN) konfigurácie.
- Queues sekcia budep popisovať konfiguráciu sietových front, možnosti front, typy front a ďalšie funkcie
- Radius sekcia bude popisovať nastavenie funkcie Radius autentizačnej služby užívateľov , jeho modifikáciu, konfiguráciu a ďalšie funkcie.
- Routing sekcia bude popisovať možnosti dynamického smerovania, statické smerovanie bude popísané v rámci časti IPv4, dynamické smerovacie protokoly, ich konfigurácie, a ďalšie možnosti.
- Switch sekcia bude popisovať konfiguráciu prepínača, niektoré mikrotiky sú typu SwitchOS a sú štandardne prepínač. Kofiguuráciu portov, trunkov, a ďalších funkcií.
- **System** sekcia bude popisovať časť konfigurácie systémových nástrojov, ich funkcií a konfigurácie, a ďalších funkcií.
- Tools sekcia bude popisovať konfiguráciu mikrotik nástroj, a však nie všetky
 bolo možné odsimulovať v rámci konzolvej časti aplikácie, ich konfiguráciu,
 spustenie, riadenie a ďalšie funkcie.
- Wireless sekcia bude obsahovať konfiguráciu bezdrátového rozhrania, moduly, módy, konfiguráciu, nastavenie, a ďalšie funkcie
- konfiguračné súbory mimo zložiek sekcia popísaná v kapitole 6.1, popisuje súbory na základnú konfiuráciu mikrotiku, nastavenie základnej konfigurácie.

Ukážka súborovej štruktúry je zobrazená na obrázku 6.3:

Obr. 6.3: Štruktúra projektu konzolovej časti projektu

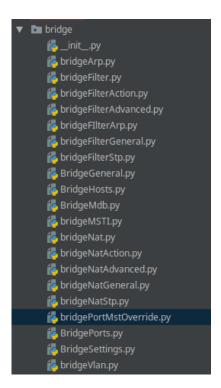
7 HLAVNÁ ČASŤ BACKENDU

Cieľom kapitoly je detailný popis backend časti aplikácie na správu mikrotikov. V jendotlivých podkapitolách bude popísaná každá zložka projektu diplomkap3.

7.1 Zložka bridge

Cieľom tejto zložky je konfigurácia bridgu na mikrotiku. Pozostáva z:

- Managementu bridgu, portov, bezpečnosti, pripojených zariadení
- Pridanie, odtsránenie, zapnutie, vypnutie a komentár položiek
- Modifikácia existujúcich položiek

Obr. 7.1: Zoznam súborov zložky bridge

Niektoré pasáže sa dajú modifikovať pomocou mena položky, niektoré pomocou poradia položky. Zoznam súborov zložky nájdeme na obrázku 7.1 a v kapitole7.1.1.

7.1.1 Popis tried zložky

Zložka obsahuje triedy:

- bridgeArp trieda nastavuje funkcionalitu ARP v rámci bridgu
- bridgeFilter trieda nastavuje funkcionalitu fitrovania provozu (firewall)
- bridgeFilterAction trieda nastavuje akcie filtrovania provozu

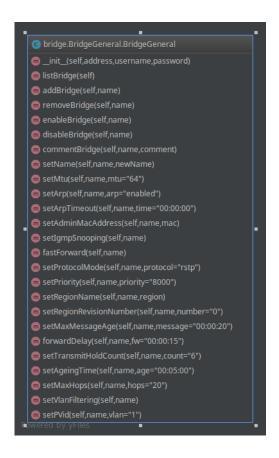
- bridgeFilterAdvanced trieda nastavuje pokročilé filtrovanie
- bridgeFilterGeneral trieda nastavuje genrálne nastavenie filtrovania provozu
- bridgeHosts trieda ošetruje zoznam pripojených zariadení na bridge
- bridgeMdb trieda ošetruje nastavenie portov pripojených zariadení
- bridgeMSTI trieda nastavuje MST modul bridgu
- bridgeNAT trieda oošetruje nastaveneie NAT na bridgi
- bridgeNATAction trieda ošetruje nastavenie akcií NAT
- bridgeNatAdvanced trieda ošetruje pokročilé nastavenie NAT
- bridgeNatGeneral trieda ošetruje genrálne nastavenie NAT na bridgi
- bridgeNatStp trieda ošetruje nastavenie STP
- bridgePortMstOverride trieda ošetruje nastavenie nanútenia MST
- BridgePorts trieda ošetruje nastavenie portov bridgu
- BridgeSettings trieda ošetruje globálne nastavenie bridgu
- BridgeVlan trieda ošetruje globálne nastavenie VLAN

7.1.2 Vybraný analyzovaný súbor

Ako ukážku je vybratý súbor bridgeArp s popisom metód v tabuľke 7.1.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
setArpOpcode	číslo bridgu,	slovník	Metóda nastaví operačný mód ARP
setArpOpcode	operátor	SIOVIIIK	- arp-nak, darp-error,
setArpHadrwareType	číslo bridgu,	slovník	Metóda nastaví typ hardvéru (číslený kód)
setAipiiadiwareiype	operátor	SIOVIIIK	Metoda hastavi typ hardveru (cisieny kod)
setArpPacketType	číslo bridgu,	slovník	Motóda nastaví typnakatov
setAipi acketiype	typ paketu(číselné označenie)	SIOVIIIK	Metóda nastaví typpaketov
setArpSrcAddrr	číslo bridgu,	slovník	Metóda nastaví zdrojovú adresu bridgu
setAipSicAddii	zdrojová adresa	SIOVIIIK	
	číslo bridgu,		
setArpSrcmAcAdress	zdrojová MAC adresa,	slovník	Metóda nastaví zdrojovú MAC adresu bridgu
	maska MAC adresy		
got Arn Datm As Adress	číslo bridgu,	slovník	Metóda nastaví cieľovú MAC adresu bridgu.
setArpDstmAcAdress	cieľová MAC adresa	SIOVIIIK	Metoda nastavi čielovu MAC adresu bridgu.
got Arn Cratitinuous	číslo bridgu,	slovník	Metóda nastaví tvp ARP
setArpGratitinuous	typ arp(štandardne none)	SIOVIIIK	Metoda nastavi typ ARP

Tab. 7.1: Tabuľka zoznamu metód triedy bridgeArp

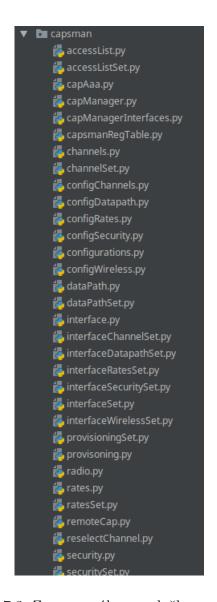
Obr. 7.2: UML diagram vybraného súboru bridgeArp

7.2 Zložka capsman

Súčasťou zložky capsman sú súbory na centrálne nastevenie WiFi pomocou mikrotik funkcionality capsman. Capsman dovoľuje nastaviť a centrálne riadiť prístupové body na centrálnom smerovači. Zložka pozostáva z:

- Správu nakonfigurovaných položiek
- Pridávanie, odstránenie, zapnutie, vypnutie a koment položiek
- Modifikácia nakonfigurovaných položiek
- Správa pripojených zariadení

Zoznam súborov nájdeme na obrázku 7.3.

Obr. 7.3: Zoznam súborov zložky capsman

7.2.1 Popis tried zložky

Zložka obsahuje:

- accessList trieda ošetruje nastavenie prístupých listov (access listov)
- accessListSet- trieda ošetruje nastavenie už vytvorených access listov
- capAaa trieda ošetruje nastavenie autorizačného protokolu AAA
- capManager trieda ošetruje nastavenie capsman managera
- capManagerInterfaces- trieda ošetruje nastavenie capsman rozhraní
- capsmanRegTable trieda obsahuje zoznam zaregistrovaných zariadení a ich publikácia (provisioning)
- **channel** trieda ošetruje nastavenie kanálov v rámci WIFi pre centrálne riadenie capsmanom

- channelSet trieda ošetruje nastavenie už existujúcich profilov kanálov
- configChannels trieda ošetruje nastavenie kanálov v rámci globálnej konfigurácie WiFi v rámci capsman
- configDatapath trieda očetruje nastavenie dátových ciest (datapath) v rámci globálneho konfiguračného súboru
- configRates trieda ošetruje nastavenie povolených prenosových rýchlostí
- configSecurity trieda ošetruje nastavenie bezpečnosti
- configurations trieda ošetruje management, pridávanie, odstránenie, povolenie, zakázanie a komentovanie konfiguračných súborov
- configWireless trieda ošetruje nastavenie Wireless rozhrania
- dataPath trieda ošetruje management dataPath, pridávanie, odstránenie, povolenie "zakázanie a komentovanie
- dataPathSet trieda ošetruje nastavenie už existujúcich dátových ciest
- interface trieda ošetruje management rozhraní riadených capsmanom
- interfaceChannelSet trieda ošetruje nastavenie kanálov v rámci rozhrania
- interfaceDatpathSet trieda ošetruje nastavenie dátových ciest v rámci konfigurácie rozhrania capsman
- interfaceRatesSet trieda ošetruje nastavenie povolených rýchlostí v rámci konfigurácie rozhrania capsmanom
- interfaceSecuritySet trieda ošetruje nastavenie bezpečnosti v rámci capsman rozhrania
- interfaceSet trieda ošetruje základnú konfiguráciu rozhrania
- interfaceWirelessSet trieda ošetruje nastavenie WiFi profilu
- provisioningSet trieda ošetruje možnosti publikácie konfigurácie statické, dynamické
- provisioning trieda ošetruje management publikácie konfigurácií
- radio trieda ošetruje nastavenie publikácie pripojných prístupových bodov
- rates trieda ošetruje management povolených prenosových rýchlostí
- ratesSet trieda ošetruje nastavenie prenosových rýchlostí
- remoteCap trieda ošetruje správu pripojených prístupových bodov upgrade, publikáciu
- reselectChannnels trieda ošetruje výber druhého kanálu prístupového bodu
- **secuirity** trieda ošetruje management bezpečnostných profilov pridávanie, odstránenie, povolenie "zakázanie a komentovanie
- securitySet trieda ošetruje nastavenie bezpečnosti už existujúcich profilov

7.2.2 Vybraný analyzovaný súbor

Pre analýzu jedného súboru zo zložky je vybratý súbor *configRates.py*. Jeho UML diagram je zobrazený na obrázku 7.4 a zoznam jeho metód je popísaný v tabuľke 7.2.

Obr. 7.4: UML diagram triedy configRates

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
setRates	názov profilu, nové meno	slovník	Metóda premenuje profil
setBasicRate	názov profilu, základné prenosové rýchlosti	slovník	Metóda nastaví prenosovú rýchlost.
setSuppoertRate	názov profilu, podporované prenosové rýchlosti	slovník	Metóda nastaví posporované prenosové rýchlosti.
setHtBasic	názov profilu, základný prenosový kanál(y)	slovník	Metóda nastaví prenosový kanál.
setHtSupported	názov profilu, podporované prenosové kanály	slovník	Metóda nastaví podporované prenosové kanály.
setVhtBasic	názov profilu, základné virtuálne kanály	slovník	Metóda nastaví prenosový virtuálny kanál.
setVhtSupport	názov profilu, podporované prenosové virtuálne kanály	slovník	Metóda nastaví podporované prenosové kanály.

Tab. 7.2: Popis triedy configRates

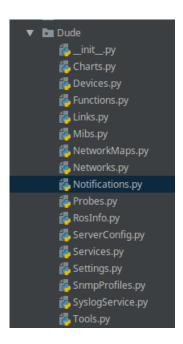
7.3 Zložka Dude

Popisovaná zložka je obsah tried, ktoré nastavujú Dude monitorovací nástroj. Plnia rovnakú funkciu ako je to popísané v kapitolách 7.1.1 a 7.2. Na obrázku 7.5 vidíme zoznam súborov.

7.3.1 Popis tried zložky

Súčasťou zložky je nastavenie nástroja Dude na centrálny monitoring mikrotikov. Obsahuje súbory:

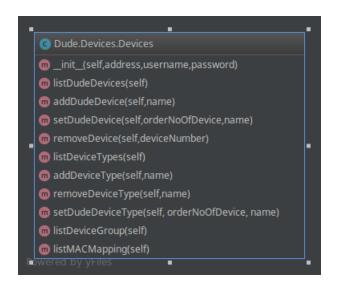
- Devices trieda ošetruje nastavenie monitorovaných zariadení
- Notifications trieda ošetruje nastavenie upozornení
- Probes trieda ošetruje nastavenie tetsovaní spojenia
- RosInfo trieda ošetruje výpis informácií ohľadom hardvéru a operačného systému routerOS
- Services trieda ošetruje nastavenie služieb
- Settings trieda ošetruje zapnutie a vypnutie Dude nástroju
- ostatné knižnice osotatné knižnice API nepodporuje

Obr. 7.5: Zoznam súborov adresáru Dude

7.3.2 Analýza vybraného súboru

Vybraný analyzovaný súbor *Devices.py* a jeho analýza je popísaná v rámci jeho UML diagramu na obrázku 7.6 a zoznam metód je popísaný v tabuľke 7.3.

Obr. 7.6: UML diagram knižnice Devices

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listDudeDevices	žiadny	slovník	Metóda vypíše zoznam Dude zariadení.
addDudeDevice	názov zariadenia	slovník	Metóda pridá nové zariadenie
setDudeDevice	číslo zariadenia,	slovník	Metóda premenuje zariadenie.
	meno zariadenia	SIOVIIIK	Metoda premendje zarrademe.
removeDevice	číslo zariadenia	slovník	Metóda zmaže zariadenie.
listDeviceTypes	žiadny	slovník	Metóda zobrazí typy zariadení.
addDeviceType	názov zariadenia	slovník	Metóda pridá nové zariadenie.
${\bf remove Device Type}$	názov profilu	slovník	Metóda zmaže typ zariadenia.

Tab. 7.3: Tabuľka metód triedy Devices

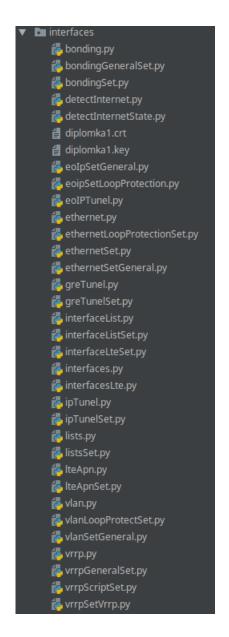
7.4 Zložka Interfaces

Popisovaná zložka je obsah tried, ktoré nastavujú rozhrania na mikrotiku. Medzi tieto rozhrania patria nastavenie VPN, ethernet, WiFi rozhraní a ďalších rozhraní. Plnia rovnakú funkciu ako je to popísané v kapitolách 7.1.1 a 7.2 a ďalších kapitolách. Na obrázku 7.7 vidíme zoznam súborov.

7.4.1 Popis tried zložky

Súčasťou zložky je nastavenie rohraní na mikrotiku. Patria sem triedy:

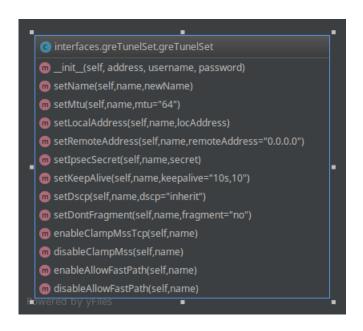
- bonding trieda ošetruje nastavenie bonding rozhrania, rozhrania na nastevnie failover technológie súčasne s ďalšimi dvomi triedami na nastavenie bonding bondingGeneralSet a bondingSet
- detectInternet trieda detekuje internet na vybranom rozhraní
- eoipTunel trieda nastaví ethernet over IP rozhranie, spoločne s triedami eoipSetGeneral a eoipSetLoopProtection
- ethernet trieda nastaví ethernet rozhrania spoločne s triedami ethernet-Set, ethernetSetGeneral a ethernetLoopProtectionSet
- **greTunnel** trieda nastaví rozhranie typu tunel GRE spoločne s triedou **gre- TunnelSet**
- interfaceList trieda nastaví listrozhraní spoločne s triedou interfaceList-Set
- interfaces trieda zobrazí a nastaví všetky rozhrania na mikrotiku
- interfaces trieda nastaví Long Term Evolution (LTE) rozhranie
- ipTunnel trieda nastaví IP tunel spoločne s triedou ipTunnelSet
- lists trieda nastaví listy rozhraní spoločne s triedou listsSet
- lteApn trieda nastaví prístupové LTE body spoločne s triedou lteApnSet
- vlan trieda nastaví VLAN spoločne s triedami vlanLoopProtection a vlanSetGeneral
- vrrp trieda nastaví zálohovací mechanizmus Virtual Router Redoundency Protocol (VRRP) spoločne s triedami vrrpGeneralSet, vrrpScriptSet a vrrpSetVrrp

Obr. 7.7: Zoznam súborov adresáru Interfaces

7.4.2 Analýza vybraného súboru

Vybraný súbor greTunnelSet.py a jeho nastavenie je zobrazené v UML diagrame triedy na obrázku 7.8 a popis tried je zanalyzovaný v tabuľke 7.4.

Obr. 7.8: UML diagram greTunnelSet triedy

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
setName	meno tunelu, nové meno tunelu	slovník	Metóda prmenuj tunel rozhranie.
setMtu	názov tunelu, veľkoť MTU	slovník	Metóda nastaví MTU rozhrania.
setLocalAddress	názov tunelu, lokálna IP adresa	slovník	Metóda nastaví lokálnu adresu.
setRemoteAddress	názov tunelu, vzdialená IP adresa	slovník	Metóda nastaví vzdialenú IP adresu tunelu.
setIpsecSecret	názov tunelu, heslo	slovník	Metóda nastaví heslo na tunely.
setKeepAlive	názov tunelu, keepalive interval	slovník	Metóda nastaví keepalive interval.
$\operatorname{setDscp}$	názov tunelu, hodnota DSCP	slovník	Metóda nastaví hodnotu DSCP.
setDontFragment	názov tunelu, fragmentovanie	slovník	Metóda nastaví možnosť fragmentovania (štandardne nie).
enableClampMssTcp	názov tunelu	slovník	Metóda zapne MSS pole pri fragmentovaní.
disableClampMss	názov tunelu	slovník	Metóda vypne MSS pole pri fragmentovaní.
enableAllowFastPath	názov tunelu	slovník	Metóda zapne funkciu tunelu "fast path".
${\it disable Allow Fast Path}$	názov tunelu	slovník	Metóda vypne funkciu tunelu "fast path".

Tab. 7.4: Tabuľka metód triedy greTunnelSet

7.5 Zložka IPv4

Popis zložky IPv4 spočíva v nastavebí rôznych IPv4 protokolov, bezpečnosti, prekladu adries, statického smerovania a ďalších možností. Triedy spočívajú globálnym

popisom totožným k popisov v kapitolách 7.1.1, 7.2 a ďalších kapitolách.

7.5.1 Popis tried zložky

Zložka obsahuje konguračné súbory nastavenie protokolov, adries, bezpečnosti a ďalších vecí na základe protokolu IPv4. Zložka obsahuje:

- Accounting Trieda ošetruje nastavenie zabezpečenia
- Addresses Trieda ošetruje nastavenie IP adries
- Arp Trieda ošetruje nastavenie Address Resolution Protocol (ARP)
- DHCPClient trieda ošetruje nastavenie DHCP klienta
- DHCPRelay trieda ošetruje nastavenie DHCP relay agenta
- DHCPServer trieda ošetruje nastavenie DHCP serveru
- DNS triedy DNScache, DNSGlobal a DNSstatic ošetrujú nastavenie DNS protokolu global rieši management DNS serverov, cache rieši ošetrenie pridaných záznamov do DNS a static pridáva statické DNS záznamy
- Firewall triedy Firewall-GeneralSetup, Action, Addresslist, AdvancedSetup, Connections, ExtraSetup, Filter, L7Protocols, Mangle, NAT, ServicePorts

GeneralSetup - trieda nastavuje základné vlastnosti firewallu **Action** - trieda nastavuje akcie - povolenie, zakázanie, logovanie, ...

AddressList - trieda nastavuje address listy, skupiny adries v jednej premennej

AdvancedSetup - trieda ošetruje nastavenie pokročilých vlastností firewallu -napr. povolenie address listu, kde sa bude aplikovať, skupiny rozhraní, ...

Conenctions - trieda ošetruje správu spojení na mikrotiku ExstraSetup - trieda ošetruje nastavenie napr. veľkosti hlavičky, sledovania počtu paketov za sekundu, ...

Filter - trieda ošetruje nastavenie a správu filter pravidiel

L7Protocols - trieda ošetruje nastavenie L7 protokolov - napr. torrent,...

Mangle - trieda ošetruje nastavenie Quality of Service (QoS)

Network Address Translation (NAT) - trieda ošetruje nastavenie prekladu adries

ServicePorts - trieda ošetreuje servisné porty nastavené na firewalle

Hotspot - triedy HotspotActive a HotspotCookies, Hotspothost, HotspotBridging, HotspotServer, HotspotServerProfile, HotspotService-Ports, HotspotUserProfile, HotspotUsers, HotspotWalledGarden, HotspotWalledGardenList ošetrujú nastavenie WiFi hotspotu a to konkrétne: HotspotActive - trieda ošetruje nastavenieaktuálne bežiaceho hotspotu HotspotCookies - trieda ošetruje nastavenie cookies

Hotspothost - - trieda ošetruje nastavenie správy hostov

HotspotBridging - trieda ošetruje nastavenie bridgu na hotspot

HotspotServer - trieda ošetruje nastavenie hotspot serveru

HotspotServerProfile - trieda ošetruje profil (konfiguračný) na nastavenie serveru hotspotu

HotspotServicePorts - trieda ošetruje správu servisných portov hotspotu HotspotUserProfile - trieda ošetruje správu a nastavenie užívatšských profilov

HotspotUsers - trieda ošetruje správu pripojených užívateľov HotspotWalledGarden - trieda ošetruje nastavenie bezpečnosti hotspotu HotspotWalledGardenList - trieda ošetruje nastavenie "bezpečnostných listov"

IPsec - triedy IPsecGroups, IPsecInstalledSA, IPsecKeys, IPsecModeCinfigs, IPsecPeers, IPsecPolicies, IPsecProposal, IPsecRemote-Peers, IPsecUsers nastavujú IPsec tunely a pozostávajú:

IPsecGroups - trieda ošetruje nastavenie IPsec skupín adries

IPsecInstalledSA - trieda spravuje nainštalované adresy

IPsecKeys - trieda ošetruje nastavenie kľúčov zabezpečenia

IPsecModeCinfigs - trieda ošetruje nastavenie módov

IPsecPeers - trieda ošetruje nastavenie fázy 1 IPsec

IPsecPolicies - trieda ošetruje nastavenie fázy 2 IPsec

IPsecProposal - trieda ošetruje nastavenie proposal profilov zabezpečenia tunelu

IPsecRemotePeers - trieda ošetruje správu vzdialených pripojených smerovačov do tunelu

IPsecUsers - trieda ošetruje správu užívateľov

- Neighbors triedy NeighborDiscovery a Neighborlist ošetrujú správu pripojených zariadení na mikrotik
- Packing trieda Packing ošetruje nastavenie a správu nainštalovaných balíčkov
- Pool triedy Pool a PoolUsedAddresses slúžia na konfiguráciu adresných rozsahov
- Route správa nastavení smerovania v triedach RouteVrf, RouteGeneral, RouteNexthops a RouteRules

RouteVrf - správa nastavenia Vrf smerovania

RouteGeneral - správa hlavných smerovacích profilov

RouteNexthops - správa "next hopädries

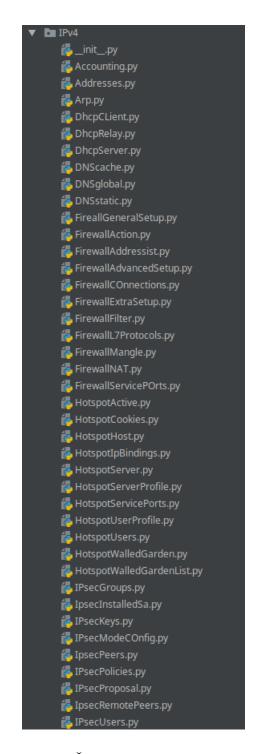
RouteRules - správa lokálnych smerovacích pravidiel

• Services - trieda nastavuje povolené štandardné porty a služby na mikrotiku

- Settings trieda nastavuje globálne IPv4 nastavenie mikrotiku
- Samba triedy Smb, SmbShare a smbUsers ošetrujú nastavenie Samba protokolu
 - Smb trieda globálne rieši nastavenie Samba profilov SmbShare - trieda ošetruje nastavenie zdieľaných zložiek SmbUsers -
 - **SmbShare** trieda ošetruje nastavenie zdieľaných zložiek **SmbUsers** trieda ošetruje nastavenie Samba užívateľov
- Snmp trieda ošetruje nastavenie správu monitoringu zariadenia v triedach Snmp, SnmpCommunity
 - Snmp trieda ošetruje globálne nastavenie SNMP protokolu SnmpCommunity trieda ošetruje globálne nastavenie komunnít(community stringov)
- Socks trieda ošetruje nastavenie socketov v triedach Socks, SocksAccess a SocksConnections
- Tftp trieda ošetruje nastavenie TFTP provozu
- TrafficFlow trieda ošetruje nastavenie kontroly trafiky v triedach TrafficFlow a TrafficFlowIpFix
- Upnp trieda ošetruje nastavuje UPNP v triedach upnpinterface a upnpsettings
- Webproxy ošetrenie nastavenia Webového proxy serveru v súboroch:
 WebProxyAccess trieda ošetruje prístup k proxy serveru
 WebProxyCache trieda ošetruje správu cache pamäti proxy serveru
 WebProxyCacheContents trieda spravuje obsah pamäti
 WebProxyConenctions trieda spravuje pripojené zariadenia na proxy server

WebProxyDirect - trieda spravuje nastavenie priameho pripojenia na proxy server

WebProxyLookup - trieda ošetruje nastavenie lokálnej proxy DNS WebProxyRefreshes - trieda ošetruje nastavenie obnovovacej frekvencie WebProxySettings - trieda ošetruje globálne nastavenia proxy serveru

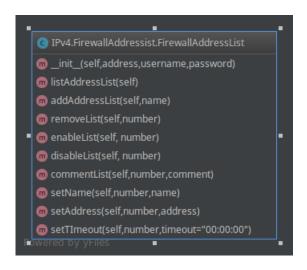
Obr. 7.9: Štruktúra časti zložky IPv4

7.5.2 Analýza vybraného súboru

Vybraný súbor *FirewallAddressist.py*popísaný UML diagramom na obrázku 7.10 a obsah jeho metód je popísaný v tabuľke 7.5.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy	
listAddressList	žiadny	slovník	Metóda vypíše zoznam address listov.	
addAddressList	meno	slovník	Metóda pridá nový adress list.	
removeList	meno	slovník	Metóda odstráni address list.	
enableList	meno	slovník	Metóda zapne address list.	
disableList	meno	slovník	Metóda vypne address list.	
commentList	meno,	slovník	Metóda nastaví komentár k záznamu v adress liste.	
	komentár	SIOVIIIK	Wetoda hastavi komentai k zaznamu v adress hste.	
setName	číslo poradia záznamu,	slovník	Metóda zmení address list v zázname.	
Scotvanic	meno	SIOVIIIK	weetoda zinem address nst v zazname.	
setAddress	číslo poradia záznamu,		Metóda zmení IP adresu položky.	
setAddress	adresa	slovník	wietoda zmem ir adiesu polozky.	
setTimeout	číslo poradia záznamu,	slovník	Metóda nastaví hodnotu timeoutu pre záznam v address liste.	
set i inieout	timeout hodnota	SIOVIIIK	wetoda nastavi nodnotu timeoutu pre zaznam v address list	

Tab. 7.5: Obsah triedy FirewallAdressist

Obr. 7.10: UML diagram triedy FirewallAddressist

7.6 Zložka IPv6

Podtstata zložky IPv6 je nastavenie IPv6 protokolu pozostavújecoho z DHCP pre IPv6, rozsahov adries, smerovania, firewallu a ďalších možností.

7.6.1 Popis tried zložky

Zložka obsahuje nastavenie funkcií prokolu IPv6 a zahrňuje:

• DHCPv6 - nastavenie protokolu DHCPv6 v triedach:

DHCPRelay - nastavenie DHCP Relay pre verziu IPv6

DHCPServer - nastavenie DHCP serveru

DHCPv6Client - nastavenie DHCPv6 klienta

FirewallActions - nastavenie firewall akcií - povolenie ,zahodenie, logovanie,

FirewallAdvancedSetup - nastavenie pokročilých vlastností firewallu napr. povolenie address listu, ...

FirewallConnections - Správa pripojení v o verzii IPv6

FirewallExtraSetup - Správa pokročilých nastavení napr. počet odoslaných paketov, ...

FirewallFilter -nastavenie filter pravidiel

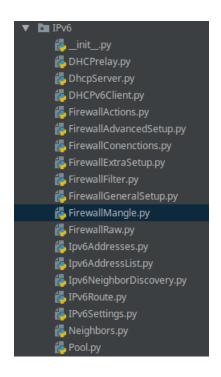
FirewallGeneralSetup - nastavenie hlavných vlastností pravidlaa správa pravidiel

FirewallMangle - nastavenie QoSpre IPv6

FirewallRaw - nastavenie Raw (obdoba NAT)

IPv6 AddressList - nastavenie address listu

- Addresses nastavenie a správa IPv6 adriesv triede IPv6Addresses
- Neighbors nastavenie a správa vyhľadávania pripojených zariadení v triede IPv6NeighborDiscovery
- Route správa smerovania v triede IPv6Route
- Settings správa nastavenia IPv6 na globálnej úrovni v triede IPv6Settings
- Neighbors správa pripojených zariadení v triede Neighbors
- Pool správa rozsahov adries v triede Pool

Obr. 7.11: Zoznam súborov zložky IPv6

7.6.2 Anylýza vybraného súboru

Vybraný súbor *FirewallManngle.py* je zobrazené UML diagramom triedy na obrázku 7.13 a obsah metód je zobrazený v tabuľke 7.6.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listRules	žiadny	slovník	Metóda vypíše zoznam pravidiel.
addRule	chain	slovník	Metóda pridá nové pravidlo.
removeRule	poradové číslo pravidla	slovník	Metóda odstráni pravidlo.
enableRule	poradové číslo pravidla	slovník	Metóda zapne pravidlo.
disableRule	poradové číslo pravidla	slovník	Metóda vypne pravidlo.
commentList	poradové číslo pravidla, komentár	slovník	Metóda nastaví komentár k pravidlu.
resetCounter	poradové číslo pravidla	slovník	Metóda zmaže počítadlo paketov a bytov pre konkrétne pravidlo.
resetAllCounters	žiadny	slovník	Metóda zmaže počítadlo všetkých pravidiel paketov a bytov.

Tab. 7.6: Tabuľka triedy FirewallMangle

Obr. 7.12: UML diagram triedy FirewallMangle

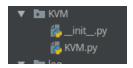
7.7 Zložky KVM, log a makeSupportFile

Obsahom zložiek je nastavenie virtuálneho mikrotiku, nastavenie logovania a vytvorenie súboru, ktorý je možné odslať na mikrotik podporu na analýzu. Celkový obsah je popísaný nižšie.

7.7.1 Popis triedy zložky KVM

Nastavenie virtuálnych mikrotikov alebo "mikrotiku v mikrotiku"je možné pomocou tzv. KVM. Zložka obsahuje triedy:

• KVM - trieda na nastavenie virtualizácie na mikrotiku pomocou triedy KVM

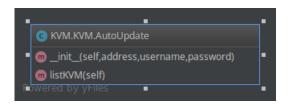

Obr. 7.13: Zoznam súborov zložky KVM

Popis súboru KVM.py je popísaný na obrázku 7.14 a jeho obsah metód je popísaný v tabuľke 7.7.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listKVM	žiadny	slovník	Metóda zobrazí všetky virtuálne mikrotiky.

Tab. 7.7: Tabuľka metód triedy KVM

Obr. 7.14: UML diagram triedy KVM

7.7.2 Popis triedy zložky log

Zložka log popisuje výpis systémového logu. Obsahuje triedy:

 $\bullet \;\; \log$ - trieda log na výpis systémového logu

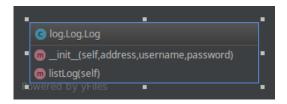

Obr. 7.15: Zoznam súborov zložky log

Zoznam použitých metód je popísaný UML diagramom triedy na obrázku 7.16 a popísaný v tabuľke 7.8.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listLog	žiadny	slovník	Metóda zobrazí systémový log.

Tab. 7.8: Tabuľka metód triedy log

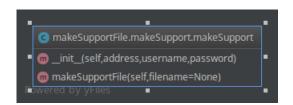
Obr. 7.16: UML diagram triedy log

7.7.3 Popis triedy makeSupportFile

Zložka log obsahuje súbor makeSupportFile spološne striedou makeSupportFile, vytvorí a odošle súbor na podporu. Trieda makeSupport má na starosti vytvorenie súboru pre podporu na analýzu. Obsah súboru je popísanýv tabuľke 7.9 a UML diagramom triedy na obrázku 7.17.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
makeSupportFile	názov súboru	slovník	Metóda vytvorí súbor na podporu.

Tab. 7.9: Tabuľka metód triedy makeSupport

Obr. 7.17: UML diagram triedy makeSupport

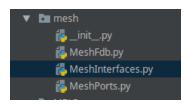
7.8 Zložka Mesh

Účelom zložky mesh je nastavenie tzv. mesh siete, mesh portov, správa pripojených zariadneí, atď. Zložka pozostáva obdobne ako je to v kapitolách 7.1 a ďalších kapitolách.

7.8.1 Popis tried zložky

Zložka pozostáva z tried:

- MeshFdb trieda ošetruje nastavenie a správu FDB prvkov
- MeshInterfaces trieda ošetruje nastavenie a správu mesh rozhraní
- MeshPorts trieda ošetruje nastaveniea správu mesh portov

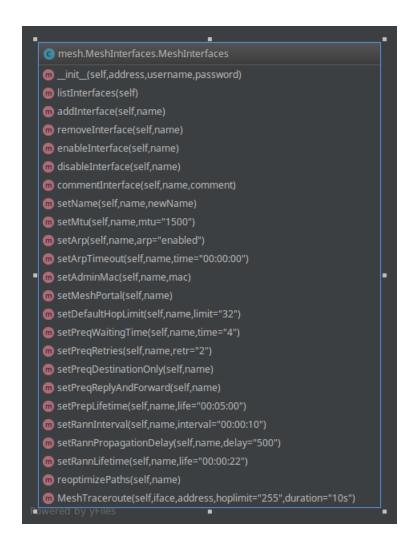
Obr. 7.18: Zoznam súborov zložky mesh

7.8.2 Analýza vybraného súboru

Pre vybraný analyzovaný súbor *MeshInterfaces.py*. Anaylýza tried je zobrazená na UML diagrame na obrázku 7.19 a popis metód je popísaný v tabuľke 7.10.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listInterfaces	žiadny	slovník	Metóda zobrazí všetky rozhrania.
addInterface	meno rozhrania	slovník	Metóda pridá rozhranie.
removeInterface	meno rozhrania	slovník	Metóda zmaže rozhranie.
enableInterface	meno rozhrania	slovník	Metóda zapne rozhranie.
disableInterface	meno rozhrania	slovník	Metóda vypne rozhranie.
commentInterface	meno rozhrania, komentár	slovník	Metóda okomentuje rozhranie.
setName	meno rozhrania, nové meno rozhrania	slovník	Metóda premenuje rozhranie.
setMtu	meno rozhrania, MTU	slovník	Metóda nastaví beľkosť MTU.
setArp	meno rozhrania, Arp mód (enabled štandardne)	sloívník	Metóda nastaví mód ARP protokolu.
${\it set} Arp Time out$	men orozhrania, nastavenie hodnoty timeoutu	slovník	Metóda nastaví timoeout ARP.
setAdminMac	meno rohrania, admin MAC adresa	slovník	Metóda nastaví admin adresu typu MAC.
setMeshPortal	meno rozhrania	slovník	Metóda nastaví mash portal.
setDefaultHopLimit	meno rozhrania, limit (štandardne 2)	slovník	Metóda nastaví maximálny počet "prekokov".
setPreqWaitingTime	meno rozhrania, časová hodnota	slovník	Metóda nastaví čas čakania záznamu v portále.
setPreqRetries	meno rozhrania, počet opakovaní spojenia	slovník	Metóda nastaví počet možných opakovaní spojenia.
setPreqDestinationOnly	meno rozhrania	slovník	Metóda nastaví spôsob spracovania dát v cieli.
${\it set} PreqReply And Forward$	meno rozhrania	slovník	Metóda nastaví spôsob spracovania odozvy prijatej správy.
${\it set PrepLifetime}$	meno rozhrania, doba života	slovník	Metóda nastaví hodnotu doby života zariadenia na portály.
setRannInterval	meno rozhrania, interval	slovník	Metóda nastaví interval doby trvania metódy rann.
${\it set} Rann Propagation Delay$	meno rozhrania, spozdenie	slovník	Metóda nastaví delay systému rann.
setRannLifetime	meno rozhrania, doba života	slovník	Metóda nastaví dobu života rann.
reoptimizePaths	meno rozhrania	slovník	Metóda optimalizuje cestu k cieľu na rozhraní.
MeshTraceroute	rozhranie, adresa, limit (štandardne 255), trvanie (štandardne 10 s)	slovník	Metóda obsahuje traceroute na mash adresu.

Tab. 7.10: Tabuľka metód v triede MeshInterfaces

Obr. 7.19: UML diagram triedy MeshInterfaces

7.9 Zložka MPLS

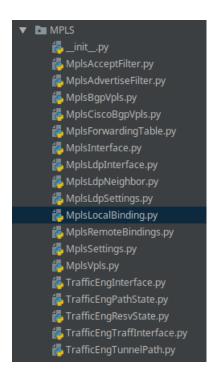
Multi Protocol Label Switing (MPLS) a jeho zložka globálne popísaná rovnakým spôsob ako zložka v kapitole 7.1 a ďalších kapitolách. Triedy obsiahnuté v zložke slúžia na nastavenie MPLS prpeínania v počítačových sietiach.

7.9.1 Popis tried zložky

Zložka pozostáva z tried:

- MplsAcceptFilter trieda ošetruje nastavenie filktrovanie trafiky
- MplsAdvertiseFilter - trieda ošetruje publikovanie filtrov
- MplsBgpVpls trieda ošetruje nastavenie VPLS v rámci BGP protokolu
- MplsCiscoBgpVpls trieda ošetruje nastavenie VPLS v rámci technológií firmy CISCO

- MplsForwardingTable trieda ošetruje správu forwarding tabuľky
- MplsLdpInterface trieda ošetruje správu a nastavenie rozhraní MPLS
- MplsLdpNeighbor trieda ošetruje správu a nastavenie susedov
- MplsLocalBinding trieda ošetruje nastavenie a správu lokálnych pripojení
- MplsRemoteBimndings trieda ošetruje nastavenie a správu vzdialených pripojení
- MplsSettings trieda ošetruje globálne nastavenie MPLS
- MplsVpls trieda ošeteruje správu a nastavenie VPLS
- TrafficEngInterface trieda ošetruje správu a nastavenie rozhrania prijímania trafiky
- TrafficEngPathState trieda ošetruje nastavenie a správu ciest tzv. "path state"
- TrafficResvState trieda ošeetruje nastavenie a správu tarfiky na strane príjímacej strany
- TrafficEngTraffInterface trieda ošetruje nastavenie a správu rozhraní riadenia trafiky
- TrafficEngTunnelPath trieda ošetruje nastavenie a správu tunelov v rámci kontroly trafiky

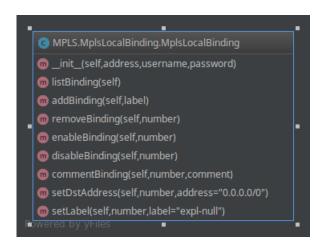
Obr. 7.20: Zoznam súborov zložky MPLS

7.9.2 Anylýza vybraného súboru

Vybraný analyzovaný súbor MplsLocalBinding.py je popísaný jeho UML diagramom na obrázku 7.21 a v tabuľke 7.11.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listBindings	žiadny	slovník	Metóda zobrazí všetky preklady.
addBinding	žiadny	slovník	Metóda pridá preklad.
removeBinding	poradové číslo prekladu	slovník	Metóda zmaže záznam prekladu.
enableBinding	poradové číslo prekladu	slovník	Metóda zapne záznam prekladu.
disableBinding	;poradové číslo prekladu	slovník	Metóda vypne záznam prekladu.
commentBinding	poradové číslo prekladu, komentár	slovník	Metóda okomentuje záznam prekladu.
setDstAddress	poradové číslo prekladu cieľová IP adresa	slovník	Metóda nastaví cieľovú adresu tunelu.
setLabel	poradové číslo prekladu, označenie tunelu	slovník	Metóda nastaví označenie tunelu.

Tab. 7.11: Tabuľka zoznamu metód triedy MplsLocalBindings

Obr. 7.21: UML diagram triedy MplsLocalBindings

7.10 Zložka PPP

Úlohou zložky Point to point Protocol (PPP) je riadenie a konfigurácia VPN spojenia rôznych typov napr. Open VPN (OVPN), SSTP, L2TP, ... Štruktúra zložky je rovnakaá ako v predchádzajúcich zložkách zahrňujúc kapitolu 7.1.1 a ďalšie kapitoly.

7.10.1 Popis tried zložky

Zložka obsahuje triedy:

- activeConenctions trieda ošetruje správu pripojených zariadení
- interfaceL2TP triedy

interfaceL2TPClient - nastavenie L2TP klienta

interfaceL2TPSetGeneral - nastavenie globálnych nastavení klienta

interfaceL2TPServer - nastavenie L2TP servera

interfaceL2TPServerBinding - nastavenie spravovateľného L2TP server rozhrania

interfaceL2TPSet - globálne nastavenie rozhrania L2TP

• interfaceOvpn - obsahuje triedy:

interfaceOvpnClient - nastavenie OVPN klienta

interfaceOvpnClientSetDialOut - nastavenie vytáčania OVPN klienta

interfaceOvpnClientSetGenral - globálne nastavenie OVPN klienta

interfaceOvpnServer - nastavenie a správa OVPN serverov

interfaceOvpnServerBiding - nastavenie spravovatľného rozhrania OVPN servera

interfaceOvpnServerSet - nastavenie OVPN servera

• interfacePpp - obsahuje triedy:

interfacePppClient - nastavenie PPP klienta

interfacePppClientSetGenral - globálne nastavenie PPP klienta

interfacePppClientSetPpp - nastavenie PPP konfigurácie klienta

interfacePppServerDialIn - nastavenie vytáčania servera

interfacePppServerSetGeneral - nastavenie globálnej konfigurácie ppp server profilu

pppAuthenticationAndAccounting - nastavenie zabezpečenia PPP

interfacePppoe - obsahuje triedy:

interfacePppoe - správa rozhraní PPPoE

interfacePppoeClient - spráca PPPoE klientov

interfacePppoeClientSetDialOut - správa nastavenia vytášania klienta

interfacePppoeSet - nastavenie PPPoE rozhrania

interfacePppoeSetGeneral - nastavenie PPPoE globálneho nastavenia

pppoe - správa pppoe rozhraní

pppoeSettings - globálne nastavenie PPPoE

• interfacePptp - obsahuje triedy:

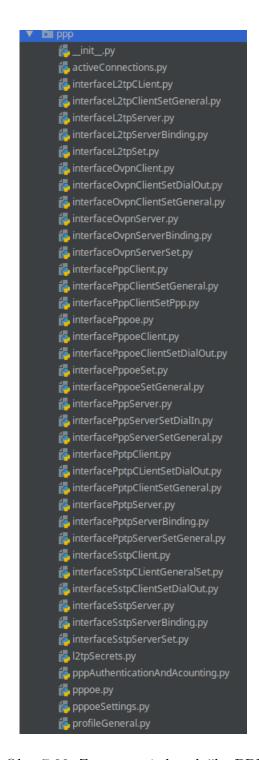
interfacePptpServer - nastavenie Pptp servera

interfacePptpServerBinding - nastavenie spojení PPTP servera

interfacePptpServerSetGenral - hlavné nastavenie PPTP server profilu

interfacePptpClientDialOut - natsavenie vytáčania PPTP klienta interfacePptpClientSetGeneral - základné nastaveni PPTP klienta

- interfaceSstp obsahuje triedy:
 interfaceSstpClient nastavenie SSTP klienta
 interfaceSstpClientGeneralSet základné nastavenie SSTP klienta
 interfaceSstpClietSetDialOut nastavenie vytáčania SSTP klienta
 interfaceSstpServer nastavenie SSTP serveru
 interfaceSstpServerBinding nastavenie správy spojení servera SSTP
 interfaceSstpServerSet nastavenie SSTP servera
- l2tpSecrets nastavenie hesiel L2TP profilov
- profile obsahuje triedy:
 profileGeneral hlavné nastavenie užívateľov
 profileLimits natsavenie obmedzenia užívateľa
 profileProtocols nastavenie protokolov užívateľa
 profileQueue nastavenie fronty užívateľa
 profile správa užívateľov
 profileScripts nastavenie skriptov pri prihlásení a odhlásení užívateľa
- secrets trieda obsahuje:
 secrets správa hesiel
 secrtesSettings nastavenie hesiel

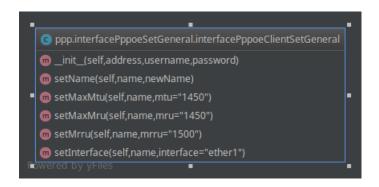
Obr. 7.22: Zoznam tried v zložke PPP

7.10.2 Analyzovaný súbor

Analyzovaný súbor interfacePppoeSetGeneral.py je popísaný na UML diagrame 7.23 a v v tabuľke metód 7.12.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
setName	meno rozhrania,	slovník	Metóda premenuje rozhranie.
Scorvanic	nové meno rozhrania	SIOVIIIK	wietoda premenuje rozmanie.
setMaxMtu	men rozhrania,	slovník	Metóda nastaví veľkosť MTU.
Setwaxivitu	nastavenie MTU	SIOVIIIK	Metoda nastavi veikost MTO.
setMaxMru	meno rozhrania,	slovník	Metóda nastaví veľkosť MRU.
setmaxmru	veľkosťMRU	SIOVIIIK	
setMrru	meno rozhrania,	slovník	Metóda nastaví veľkosť MRRU.
seumru	veľkosťMRRU	SIOVIIIK	Metoda nastavi veikost Micho.
setInterface	meno rozhrania,	alarmila	Matáda nagtará rarbrania na profi
	rozhranie	slovník	Metóda nastaví rozhranie na profil.

Tab. 7.12: Tabuľka popisu metód triedy interfacePppoeGeneralSet

Obr. 7.23: UML diagram triedy interfacePppoeGeneralSet

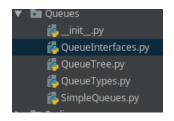
7.11 Zložka Queues

Zložka popisuje nastavenie sirťovej fronty rôznych typov. Popis celkovej zložky je rovnaký ako v kapitole 7.1 a ďalších kapitolách.

7.11.1 Zoznam tried zložky

Zložka obsahuje triedy:

- QueueInterfaces nastavenie rozhraní
- QueueTree nastavenie stromu fronty
- QueueTypes nastavenie existujúcich a nových typov fronty
- SimpleQueues nastavenie jednoduchých front

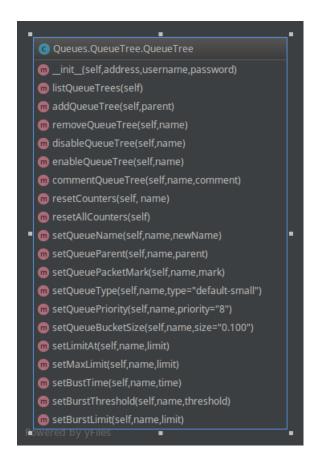
Obr. 7.24: Zoznam súborov zložky Queues

7.11.2 Analáza vybraného súboru

Vybraný analyzovaný súbor $\mathit{QueueTree.py}$ je popísaný v tabuľke 7.13 a na UML diagrame 7.25.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listQueueTrees	žiadny	slovník	Metóda vypíše zoznam stromov.
addQueueTree	rodič	slovník	Metóda pridá nový strom.
·			- v
removeQueueTree	menostromu	slovník	Metóda odtsráni strom.
disableQueueTree	meno stromu	slovník	Metóda vypne strom.
enableQueueTree	meno stromu	slovník	Metóda zapne strom.
commentQueueTree	meno stromu, komentár	slovník	Metóda okomentuje strom.
resetCounters	meno stromu	slovník	Metóda zmaže štatistiky stromu.
resetAllCounters	žiadny	slovník	Metóda zmaže všetky štatistiky.
setQueueName	meno, nové meno	slovník	Metóda premenuje strom.
setQueueParent	meno stromu, rodič	slovník	Metóda nastaví rodiča stromu.
setQueuePacketMark	meno stromu, označenie paketu	slovník	Metóda nastaví označenie paketov prichádzajúcich a odchádzajúcich zo stromu.
setQueueType	meno stromu, typ fronty	slovník	Metóda nastaví typ fronty.
setQueuePriority	meno stromu, priorita	slovník	Metóda nastaví prioritu fronty.
setQueueBuckezSize	meno stromu, veľkosť úložiska fronty	slovník	Metóda nastaví veľkosť úložiska na fronty.
setLimitAt	meno stromu, limit	slovník	Metóda nastaví monimálny limit na frontu.
setMaxLimit	meno stromu, maximálny limit	slovník	Metóda nastaví maximálny limit fronty.
setBurstTime	meno sstromu, hodnota zhluku	slovník	Metóda nastaví čas zhluku fronty.
setBurstThreshold	meno stromu, prahová hranice	slovník	Metóda nastaví prahovú hranicu zhluku front.
setBurstLimit	meno stromu, limit zhluku	slovník	Metóda nastaví limit zhluku.

Tab. 7.13: Tabuľka zoznamu metód triedy QueuTree

Obr. 7.25: UML diagram triedy QueueTree

7.12 Zložka Radius

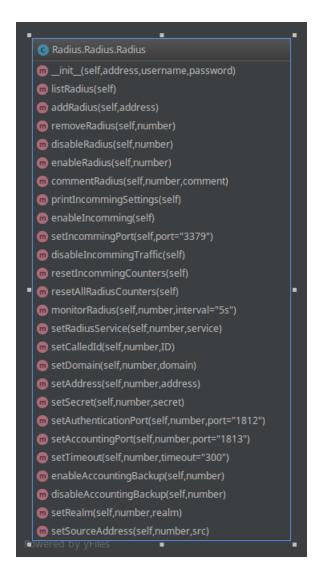
Zložka Radius pozostáva z nastavenia Radiusu na mikrotiku. Radius pozostáva so súborov tried:

• Radius - nastavenie a správa radiusu

V tabuľke 7.14 a ma UML diagrame 7.26 vidíme popis triedy Radius.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listRadius	žiadny	slovník	Metóda vypíše zoznam RADIUS serverov.
addRadius	adresa	slovník	Metóda pridá nový RADIUS server.
removeRadius	poradové číslo serveru	slovník	Metóda odtsráni RADIUS server.
disableRadius	poradové číslo serveru	slovník	Metóda vypne RADIUS server.
enableRadius	poradové číslo serveru	slovník	Metóda zapne RADIUS server.
commentRadius	poradové číslo serveru, komentár	slovník	Metóda okomentuje RADIUS server.
printIncommingSettings	žiadny	slovník	Metóda vypíše štatistiky RADIUS serveru.
enableIncomming	žiadny	slovník	Metóda povolí prichádzajúcu trafiku.
setIncommingPort	port	slovník	Metóda nastaví port na prichádzajúcu trafiku.
disableIncommingTraffic	žaidny	slovník	Metóda vypne prichádzajúcu trafiku.
setQueuePacketMark	meno stromu, označenie paketu	slovník	Metóda nastaví označenie paketov prichádzajúcich a odchádzajúcich zo stromu.
resetIncommingCounters	žiadny	slovník	Metóda resetuje štatisktiky spojenia.
resetAllRadiusCounters	žiadny	slovník	Metóda resetuje všetky štatistiky spojenia.
monitorRadius	poradové číslo serveru, interval	slovník	Metóda nastaví monitoring RADIUS serveru.
setRadiusService	poradové číslo serveru, meno služby	slovník	Metóda nastaví službu RADIUS.
setCalledId	poradové číslo serveru, užívateľ	slovník	Metóda nastaví vytáčaného užívateľa.
setDomain	poradové číslo serveru, doména	slovník	Metóda nastaví doménu.
setAddress	poradové číslo serveru, adresa serveru	slovník	Metóda nastaví adresu serveru.
setSecret	poradové číslo serveru, heslo	slovník	Metóda nastaví heslo na server.
setAuthenticationPort	poradové číslo serveru, port	slovník	Metóda nastaví autentikačný port.
setAccountingPort	poradové číslo serveru, port	slovník	Metóda nastaví port protokolu AAA.
setTimeout	poradové číslo serveru, timeout	slovník	Metóda nastaví timeout serveru.
enableAccountingBackup	poradové číslo serveru	slovník	Metóda zapne zálohovanie.
disableAccountingBackup	poradové číslo serveru	slovník	Metóda vypne zálohovanie.
setRealm	poradové číslo serveru, doména	slovník	Metóda nastaví sadu domén.
setSourceAddress	poradové číslo serveru, zdrojová adresa	slovník	Metóda nastaví zdrojovú adresu serveru.

Tab. 7.14: Tabuľka metód triedy Radius

Obr. 7.26: UML diagram triedy Radius

7.13 Zložka routing

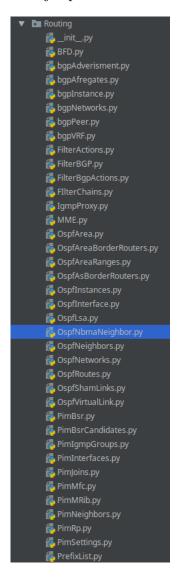
Zložka popisuje možnosti dynamického smerovania na mikrotiku. ROvnako ako kapitoly predtým, jej štruktúra je postavená na základe rovnakom ako je popísaný v kapitolách 7.1.1 a ostatných kapitolách.

7.13.1 Zoznam tried zložiek

Zložka pozostáva z tried:

- BFD trieda ošetruje nastavenie BFD
- BGP triedy ošetrujú nastavenie BGP protokolu
- Filter triedy ošetrujú nastavenie BGP bezpečnosti

- IgmProxy triedy ošetrujú nastavenie IGMP proxy
- MME trieda ošetruje nastavenie MME
- OSPF triedy ošetrujú nastavenie OSPF
- PIM trieda ošetruje nastavenie PIM
- RIP trieda ošetruje nastavenie protokolu RIP
- RoutingFilter triedy ošetrujú nastavenie fiultrácie komunikácie protokolu BGP
- RP trieda ošetruje nastavenie Randevou point
- VPNRoutes trieda ošetruje správu ciest VPN tunelu

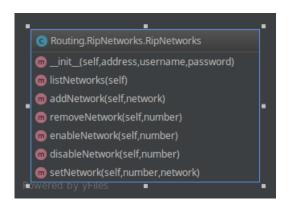
Obr. 7.27: Zoznam súborov zložky Routing

7.13.2 Analýza vybraného súboru

Analýzou vybraného súboru RipNetworks.py v UMl diagrame 7.28 a v tabuľke 7.15.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listNetwork	listNetwork žiadny		Metóda vypíše zoznam sietí.
addNetwork	sieť	slovník	Metóda pridá novú sieť.
removeNetwork	poradové číslo siete	slovník	Metóda odtsráni siet.
disableNetwork	poradové číslosiete	slovník	Metóda vypne siet.
enableNetwork	poradové číslo siete	slovník	Metóda zapne sieť.
setNetwork	poradové číslo siete, sieť	slovník	Metóda nastaví existujúcu siet.

Tab. 7.15: Tabuľka popisu metód triedy RipNetworks

Obr. 7.28: UML diagram súboru RipNetworks

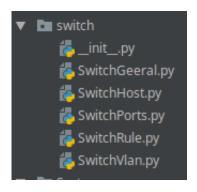
7.14 Zložka switch

Cieľom zložkyswitch je nastavenie virtuálneho switchu na mikrotiku. Jeho infraštruktúra je identická s kapitolami 7.1.1 a ostatnými kapitolami.

7.14.1 Zoznam tried zložky

Obsahom zložky sú triedy:

- SwitchGeneral -hlavné nastavenie prepínača
- SwitchHost nastavenie hostov
- SwitchPorts -nastavenie portov prepínača
- SwitchRule nastavenie pravidiel filtrovania trafiky na prepínač
- SwitchVlan nastavenie virtuálnych LAN sietí

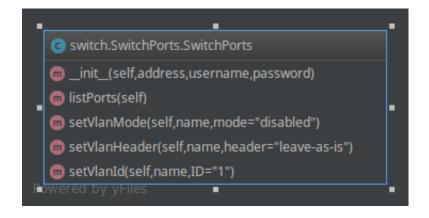
Obr. 7.29: Zoznamsúborov zložky switch

7.14.2 Analýza vybraného súboru

Analýza vybraného súboru switchPorts.py jeodz
rkadlená v UML diagrame 7.30 a v tabuľke metód 7.16.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listPorts	žiadny	slovník	Metóda vypíše zoznam portov switchu.
setVlanMode	meno switchu,	slovník	Metóda nastaví VLAN mód portu.
	vlan mód	SIOVIIIK	
setVlanHeader	meno switchu,	slovník	Metóda nastaví hlavičku VLAN.
	hlavička VLAN	SIOVIIIK	Metoda nastavi mavičku VLAIV.
setVlanId	meno switchu,	slovník	Metóda nastaví číslo VLAN.
	VLAN ID	SIOVIIIK	wetoqa nastavi cisio v LAN.

Tab. 7.16: Tabuľka zoznamu metód triedy switchPort

Obr. 7.30: UML digram triedy switchPorts

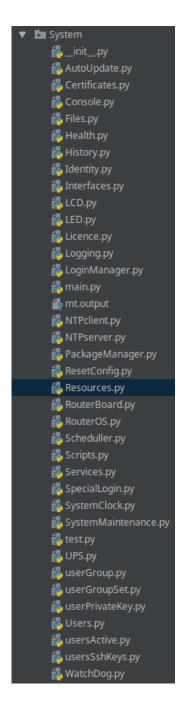
7.15 Zložka System

Účelom zložky system je nastavenie systémových nástrojov prvku mikrotik. Jej infraštruktúra je totžná k infraštruktúre kapitoly 7.1.1 a ďalších kapitol.

7.15.1 Zoznam súborov zložky

Zložka pozostáva zo súborov:

- AutoUpdate správa automatických aktualizácií
- Certificates správa systémových certifikátov
- Console nastavenie konzolového portu
- Files správa súborvej infraštruktúry
- Health správa kontroly stavu hardvéru mikrotiku
- History správa histórie zmien na mikrotiku
- Identity správa nastavenia hostname
- Interfaces -správa nastavenia konzolových rozhraní
- LCD -správa nastavenia kontroly LCD displeja
- Licence správa licencie na mikrotiku
- Logging -správa logovania
- NTPClient správa klienta protokolu NTP
- NTPServer správa serveru protokolu NTP
- PackageManager správa aktualizácií mikrotiku a systémových balíkov
- ResetConfig správa resetovania konfigurácie mikrotiku
- RouterBoard správa získavania informácií o Routerboarde
- RouterOS správa informácií o operačnom systéme
- Scheduller správa plánovaných úloh
- Scripts správa systémových skriptov
- Services správa systémových služieb
- SpecialLogin -správa šopeciálneho admin prihlasovacieho účtu
- SystemClock správa systémového času
- SystemMaintenance správa reštartu a vypnutia mikrotiku
- UPS -správa konektoru na mikrotiku (AC adaptéru)
- user -triedy nastavujú užívateľov, skupiny,...
- WatchDog sprva kontroly prvkov na mikrotiku

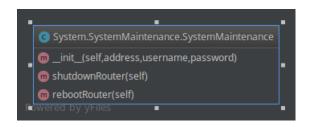
Obr. 7.31: Zoznam súborov triedy system

7.15.2 Analýza vybraného súboru

Vybraný analyzovaný súbor *SystemMaintenance.py* je popísaný v UML diagrame 7.32 a v tabuľke 7.17.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
shutdownRouter	žiadny	slovník	Metóda vypne router
rebootRouter	žiadny	slovník	Metóda reštartuje router.

Tab. 7.17: Tabuľka metód triedy SystemMaintenance

Obr. 7.32: UML diagram triedy SystemMaintenance

7.16 Zložka tools

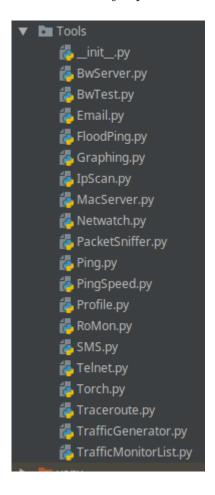
Cieľom zložky tools je konfigurácia nástrojov prvku mikrotik. Jej infraštruktúra je identická infraštruktúre v zložke 7.2 a ďalších kapitolách.

7.16.1 Zoznam súborov zložky

Zložka obsahuje:

- BwServer trieda ošetruje nastavenieserveru správy šírky pásma
- BwTest trieda ošetruje testovanie šírky pásma
- Email trieda ošetruje odosielanie emailov z mikrotiku
- FloodPing trieda ošetruje tzv. "floodpingälebo "ping of death"
- Graphing trieda ošetruje nastavenie a export grafov
- IPscan trieda ošetruje skener IP adries
- MacServer trieda ošetruje nastavenie MAC serveru napr. na pripojenie pomoocu MAC adresy na winbox
- Netwatch trieda ošetruje nastavenie monitoringu trafiky na sieti
- PacketSniffer trieda ošetruje analyzátor paketov
- Ping trieda ošetruje štandardný nástroj overenia dostupnosti adresy ping
- PingSpeed trieda ošetruje meranie rýchlosti dostupnosti spojenia
- Profile trieda ošetruje nastavenie mikrotik profilu
- Romon trieda ošetruje nastavenie prístupu do romon módu (keď router nebootuje)

- SMS trieda ošetruje nastavenie odosielania správ na mobil z mikrotiku
- **Telnet** trieda ošetruje nastavenie pripojenia z mikrotiku pomocou protokolu telnet
- Torch trieda ošetruje zachytávanie trafiky
- Traceroute trieda ošetruje štandardný nástoj trasovania cesty traceroute
- TrafficGenerator trieda ošetruje nastavenie generátoru trafiky
- TrafficMonitorList trieda ošetruje správu trafiky

Obr. 7.33: Zoznam súborov triedy tools

7.16.2 Analýza vybraného súboru

Analyzovaný vybraný súbor *Netwatch.py* popísaný v tabuľke 7.18 a na UML diagrame 8.1.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
listNetwatchSessions	žiadny	slovník	Metóda zobrazí spojenia netwatch.
	IP adresa,		
addNetwatch	interval,	slovník	Metóda pridá nový monitoring.
	timeout		
setNetwachHost	číslo poradia spojenia,	slovník	Metóda nastaví IP adresu existujúceho spojenia.
	IP adresa	SIOVIIIK	
setNetwatchInterval	číslo poradia spojenia,	slovník	Metóda nastaví interval merania.
	interval	SIOVIIIK	
setNetwatchTimeout	číslo poradia spojenia,	slovník	ík Metóda nastaví timeout spojenia.
	interval	SIOVIIIK	
${\it removeNetwatch}$	poradové číslo spojenia	slovník	Metóda zmaže spojenie.
enableNetwatch	poradové číslo spojenia	slovník	Metóda zapne spojenie.
disableNetwatch	poradové číslo spojenia	slovník	Metóda vypne spojenie.
commentRule	poradové číslo spojenia, komentár	slovník	Metóda okomentuje spojenie.
	Komentai		

Tab. 7.18: Tabuľka metód súboru Netwatch

Obr. 7.34: UML diagram triedy Netwatch

7.17 Zložka Wireless

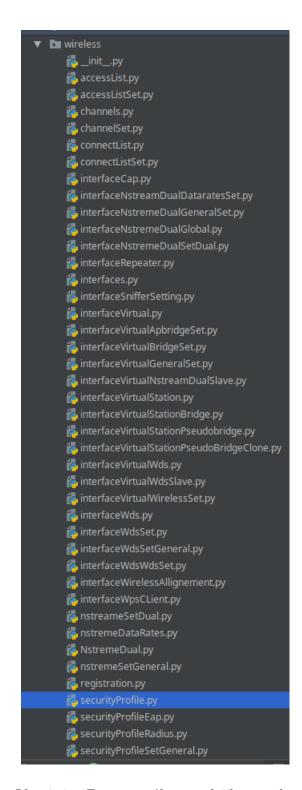
Zložka WIreless obsahuje nástroje na nastavenie WiFi spojenia. Jeho štruktúra je identická zložkám v kapitole 7.2 a ďalších kapitolách.

7.17.1 Zoznam tried zložky

Zložka obsahuje triedy:

• accessList - triedy obsahujú nastavenie prístupových listov

- channels triedy obsahujú nastavenie prístupových kanálov WiFi
- connectionList trieda obsahuje správu pripojených zariadení
- interfaceCap triedy obsahujú nastavenie rozhraní Capsman
- interfaceNstremeDual triedy obsahujú nastavenie rozhraní NstremeDual
- interfaceRepeater trieda obsahuje nastavenie rozhrania Repeater
- interfaces trieda rieši správu všetkých rozhraní
- interfaceSniffer trieda rieši pridanie tzv. "sniffera"na rozhranie
- interfaceVirtual triedy ošetrujú nastavenie virtuálnych rozhraní
- interfaceVirtualApBridge triedy ošetrujú nastavenie rozhrania AP Bridge
- interfaceVirtualBridge trieda ošetruje nastavenie virtuálneho bridgu
- interfaceVirtualStationPseudoBridge trieda ošetruje nastavenie pseudobridgu
- interfaceVirtualStation trieda ošetruje nastavenie virtuálnej pracovnej stanice
- interfaceVirtualWds triedy ošetrujú nastavenie rohrania ako WDS
- interfaceWirelessAlignement trieda ošetruje zarovnanie pásma
- interfaceWpsClient trieda ošetruje nastavenie WPS klienta
- nstreme- triedy ošetrujú nastavenie technológie nstreme dual
- registration trieda ošetruje správu zaregistrovaných zariadení
- **security** triedy ošetrujú nastavenie bezpečnosti WiFi siete napr. autentizácia cezt RADIUS, šifrovanie,...
- wirelessSnooper -nastavenie WiFi skenera

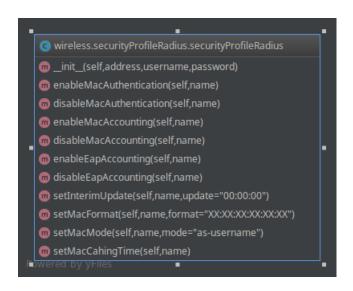
Obr. 7.35: Zoznam súborov zložka wireless

7.17.2 Analýza vybraného súboru

Analyzovaný súbor securityProfileRadius.py je popísaný UML diagramom 7.36 a popis metód je v tabuľke 7.19.

Názov metódy	Vstup	Výstup	Vysvetlenie metódy
enableMacAuthentication	meno profilu	slovník	Metóda zapne autentizáciu na úrovni MAC adresy.
disableMacAuthentication	meno profilu	slovník	Metóda vypne autentizáciu na úrovni MAC adresy.
enableMacAccounting	meno profilu	slovník	Metóda zapne započítavanie pripojenia na základe MAC adresy.
disableMacAccounting	meno profilu	slovník	Metóda vzpne započítavanie pripojenia na základe MAC adresy.
enableEapAccounting	meno profilu	slovník	Metóda zapne EAP (overenie doménovým menom).
disableEapAccounting	meno profilu	slovník	Metóda vypne EAP (overenie doménovým menom).
setInterimUpdate	meno profilu,	slovník	Metóda nastaví dobu aktualizácie.
setimerini opdate	update interval	SIOVIIIK	
setMacFormat	meno profilu,	slovník	Metóda nastaví formát MAC adresy.
Setwacronnat	formát MAC adresy	SIOVIIIK	
$\operatorname{setMacMode}$	meno profilu,	slovník	Metóda naství mód MAC adries.
	mód autentizácie na základe MAC	SIOVIIIK	
setMacCahingTime	meno profilu	slovník	Metóda nastaví dobu cashovania záznamov.

Tab. 7.19: Tabuľka metód triedy securityProfileRadius

Obr. 7.36: UML diagram triedy securityProfileRadius

8 GRAFICKÁ ČASŤ APLIKÁCIE (FRONTEND)

V rámci frontend časti aplikácie boli použité aplikácie:

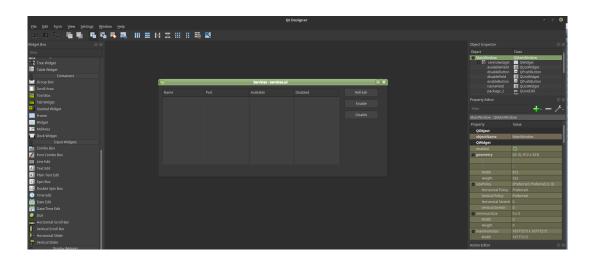
- QT4 designer softvér na nábrh dizajnu ökienäplikácie
- PyQT 4 doplnok do pythonu, na návrh a programovenie grafických aplikácií Všetky implementácie v kóde boli použité vo verzovacom systéme github [1] za použitia technológie git. Technológia git predstavuje verzovací systém na rôzne vetvy, hlavnú vetvu predstavuje master vetva, potom sú tu užívateľsky definované vetvy. Git pracuje na základe repozitárového systému. Postup pridania súborov na git repozitár:
 - inicializácia git repozitáru príkaz git init
 - pridanie súborov aktuálnej zložky príkaz $git\ add$.
 - commit na repozitár príkaz git commit -m "Text"
 - pridanie súborov na git príkaz git push origin vetva

8.1 QT4 disigner

QT4 designer je aplikácia na návrh šablón v rámci použitia knižnice PyQT4. Medzi základné objekty použité v aplikácii sem patria:

- QPushButton tlačítko v GUI
- textlabel popis pri tlačítkach a textových poliach
- textedit pole na text, obsahuje metódy napr. text()
- QListWidget časté použitie v aplikácii, napr. pri použití zobrazenia prvkov
 po stalčení tlačítka, správa prvkov v objekte,objekt je klikateľný, editovateľný,
- lineedit textové pole na editáciu riadku

Po vytvorení šablóny sa súbor uloží vo formáte .ui a musí sa nahrať do kódu aby sa s ním dalo pracovať pomocou príkazu qtCreatorFile = "súbor.ui"

Obr. 8.1: Rozhranie QT4 designer

8.2 PyQT 4

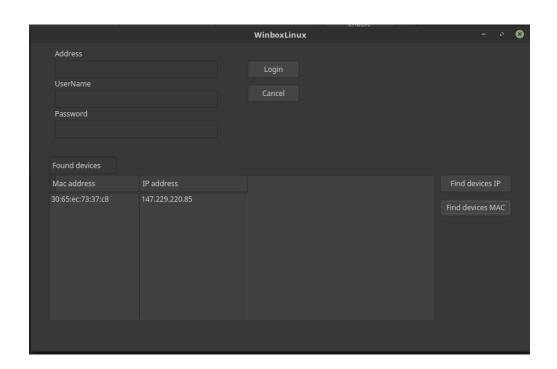
V aplikácii je použitá verzia PyQT vo verzii 4. Dnes existuje v dvoch verziách a to vo verzii 4 a vo verzii 5. Nakoľko QT4 designer je navrhnutý na PyQT vo verzii 4, tak aj PyQT je v kóde použité vo verzii 4.

V rámci okna po prihlásení na zariadenie je okno založené na objekte menubar() a na metódach addMenu() na pridávanie hlavných položiek v menu a ďalšie položky sú QAcion, ktoré vytvárajú podzložku v menu cez metódu addAction(). Ďalšou dôležitou knižnicou je QtGui na vytvorenie GUI plikácie. Objekt QApplication() vytvorí samostatnú aplikáciu spoločne s metódou pre otvorenie okna show(), tiež je tu použitá knižnica sys a jej metóda exit() na zatvorenie celej aplikácie, a ďalšou metódou je close(), táto metóda okno zavre.

9 GRAFICKÁ APLIKÁCIA

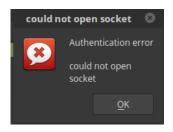
9.1 Hlavné prihlasovavie okno

Hlavné okno aplikácie predstavuje prihlasovaciu obrazovku a možnosť zobrazenia blízkych zariadení a to ich IP adries pomocou tlačítka find devices IP(vyhľadávacia doba je 30 sekúnd), pomocou tohoto tlačítka sa vylistujú blízke mikrotik zariadenia a ich IP adresy, toto vychádza z aplikácie mactelnet a výstup zachytáva listIp Values. Podobne ako zobrazenie IP adries sa pomocou tlačítka find devices MAC (doba hľadania zariadení je 30s sekúnd) vylistuje zoznam MAC adries blízkych zariadení. Pre funkčnosť týchto tlačítok je potreba na linuxe správne nastaviť forward pravidlona firewalle. Podobne ako find devices IP aj toto tlačítko pracuje s programom mactelnet a výstup zachytáva objekt listMac Values. Toto vidíme na obrázku 9.1

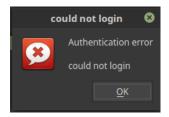
Obr. 9.1: Prihlasovacie okno aplikácie

Ďalej sa tu nachádzajú textové polia address, username a password. Do týchto polí sa zapisuje IP adresa (je možné ju skopírovať z Ip address textového poľa) zariadenia na ktoré sa chceme pripojiť, užívateľské meno a heslo a po stlačení tlačítka login sa užívateľ pri úspešnom pokuse prihlási na mikrotik pomocou API-SSL. V opačnom prípade sa vyhodí okno s výnimkou. Pri nepodpore zariadenia API-SSL prípadne španej komunikácie v rámci overovania certifikátu sa vyhodí nasledujúca výnimka na obrázku 9.2.

Obr. 9.2: Výnimka pri španej komunikácii s routrom

Druhým typom výnimky je neúšpešné prihlásenie chybného užívateľského mena alebo hesla. Toto vidíme na obrázku 9.3.

Obr. 9.3: Výnimka pri zadaní zlého užívateľského mena alebo hesla

Všetky tieto výnimky sú spravované pod štandardnými výnimkami programovacieho jazyka python a používajú štandardne *try except*.

9.1.1 Hlavné okno konfiguračnej aplikácie

Po úspšnom prihlásení na zariadení sa otvorí okno popisujúce na obrázku 9.4.

Obr. 9.4: Hlavné okno aplikácie

9.2 Položky hlavného menu

V menu sa nachádzajú jednotlivé položky a ich podzložky:

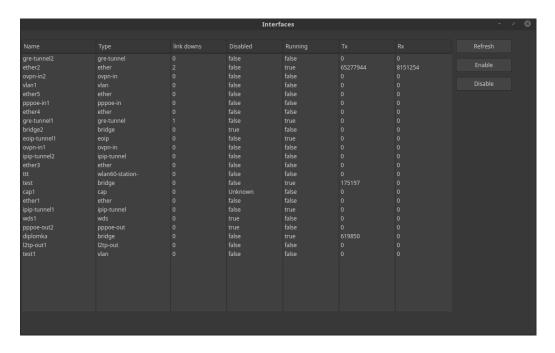
- Interface správa a manažment rozhraní, pridávanie, odoberanie rozhraní, zapnutie a vypnutie rozhraní, obshauje tiež správu ethernet rozhraní, VLAN rozhraní a tzv. interface listov a ich členov
- IP predstavuje správu Ip adries, ARP a služieb na zariadení
- Address pools predstavuje správu adries na priraďovanie tzv, adresných rozsahov (poolov)
- Bridge predstavuje sprívu bridge rozhrania, VLAN rozhraní, portov bridgu, a pripojených zariadení
- Routing management predstavuje správu statického smerovania, susedov, a next-hop zariadení
- DHCP predstavuje správu DHCP serveru, klienta a relay, pripojených zariadení na konkrétny server
- DNS predstavuje správu nastavenia DNS serverov, správa cache pamäti a statických záznamov
- Hostname predstavuje nastavenie systémového mena (hostname)
- Firewall predstavuje správu NAT a Filtrovacích pravidiel na vstup a výstup zariadenia, pridávanie povolenia, zakázania a odmietnutia paketu, správu servisných portov a pripojení, tiež správu tzv. address listov
- Wireless predstavuje nastavenie bezdrôtovej siete, nastavenie WPA2-PSK profilu na bezdrótové spojenie a správu pripojených zariadení
- System information predstavuje zobrazenie informácií o procesore, ovládačoch, diskoch, atď.
- User management predstavuje správu užívateľov a zobrazenie pripojených užívateľov
- Maintenance predstavuje upgrade, reset zariadenia, obnova konfigurácie, reštart a vypnutie zariadenia
- Log predstavuje výpis systémového logu
- **About** predstavuje dve tlačítka Quit a About, About vypíše informácie o softvéri, stalčením tlačítka Quit sa vypnú všetky okná a celé spojenie zahrňujúc prihlasovacie okno

9.2.1 Menu Interface

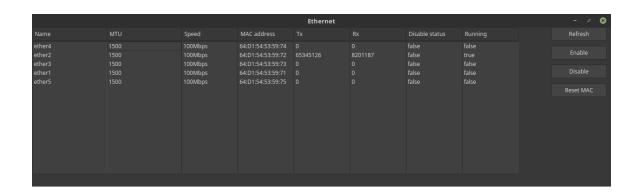
Tlačítko interface obsahuje:

• Interfaces - obsahuje zoznam rozhraní, zapnutie a vypnutie rozhraní spoločne s výnimkami zobrazené na obrázku 9.5

- Ethernet obsahuje zoznam ethernet rozhraní, zapnutie a vypnutie rozhrania, reset MAC adresy rozhrania zobrazené na obrázku 9.6
- **VLAN** obsahuje zoznam VLAN rozhraní, pridanie, odstránenie, zapnutie a vypnutie rozhrania zobrazené na obrázku 9.7
- Interface list members obsahuje zoznam členov interface listu, ich pridávanie a odstránenie zobrazené na obrázku 9.8
- Interface lists predstavuje zoznam interface listov, ich pridanie, odstránenie, zapnutie a vypnutie zobrazené na obrázku 9.9

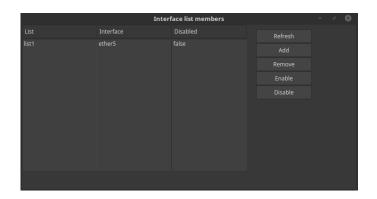
Obr. 9.5: Okno interfaces

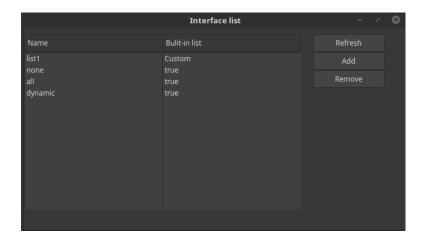
Obr. 9.6: Okno ethernet

Obr. 9.7: Okno VLAN

Obr. 9.8: Okno Interface list member

Obr. 9.9: Okno interface list

LITERATÚRA

- [1] About GitHub Wikis [online]. 2018, [cit. 09. 05. 2018]. Dostupné z URL: https://help.github.com/articles/about-github-wikis/
- [2] Manual: API [online]. 2014, [cit. 24.03. 2018]. Dostupné z URL: https://wiki.mikrotik.com/wiki/Manual:API
- [3] How to Install Configure Easy-RSA [online]. 2013, [cit. 24. 03. 2018]. Dostupné z URL: https://docs.bigchaindb.com/projects/server/en/latest/production-deployment-template/easy-rsa.html
- [4] MAC Level Access (Telnet and Winbox) [online]. 2007, [cit. 26. 03. 2018]. Dostupné z URL: https://mikrotik.com/testdocs/ros/2.9/tools/mactelnet.php
- [5] Mitchell Anicas OpenSSL Essentials: Working with SSL Certificates, Private Keys and CSRs [online]. 2012, [cit. 24. 03. 2018]. Dostupné z URL: https://www.digitalocean.com/community/tutorials/openssl-essentials-working-with-ssl-certificates-private-keys-and-csrs
- [6] os Miscellaneous operating system interfaces [online]. 2012, [cit. 04. 04. 2018]. Dostupné z URL: https://docs.python.org/2/library/os.html
- [7] CISCO: Open Shortest Path First (OSPF) [online]. 2009, [cit. 09. 11. 2014]. Dostupné z URL: http://www.cisco.com/c/en/us/products/ios-nx-os-software/open-shortest-path-first-ospf/index.html.
- [8] Pexpect version 4.4 [online]. 2018, [cit. 02. 04. 2018]. Dostupné z URL: https://pexpect.readthedocs.io/en/stable/.
- [9] Installation [online]. 2018, [cit. 02. 04. 2018]. Dostupné z URL: https://pexpect.readthedocs.io/en/stable/install.html.
- [10] pxssh (version 2.3) [online]. 2018, [cit. 02. 04. 2018]. Dostupné z URL: http://pexpect.sourceforge.net/pxssh.html.
- [11] Python 2.7.2 Release [online]. 2018, [cit.02.04.2018]. Dostupné z URL: https://www.python.org/download/releases/2.7.2/.
- [12] Tatu Ylonen *SSH PROTOCOL)* [online]. 2017, [cit. 26. 03. 2018]. Dostupné z URL: https://www.ssh.com/ssh/protocol/
- [13] What is telnet?) [online]. 2018, [cit. 26. 03. 2018]. Dostupné z URL: ">https://kb.iu.edu/

- [14] telnetlib Telnet client) [online]. 2018, [cit. 04. 04. 2018]. Dostupné z URL: https://docs.python.org/3.1/library/telnetlib.html
- [15] Manual: Webfig [online]. 2018, [cit. 26. 03. 2018]. Dostupné z URL: https://wiki.mikrotik.com/wiki/Manual:Webfig
- [16] What's New In Python 3.0 [online]. 2018, [cit. 02. 04. 2018]. Dostupné z URL: https://docs.python.org/3.0/whatsnew/3.0.html.
- [17] tikapy [online]. 2018, [cit. 02. 04. 2018]. Dostupné z URL: https://github.com/vshn/tikapy/blob/master/README.rst.
- [18] Manual: Winbox [online]. 2018, [cit. 26. 03. 2018]. Dostupné z URL: https://wiki.mikrotik.com/wiki/Manual:Winbox
- [19] Install the Certification Authority [online]. 2017, [cit. 24. 03. 2018].

 Dostupné z URL: https://docs.microsoft.com/en-us/windows-server/networking/core-network-guide/cncg/server-certs/install-the-certification-authority>

ZOZNAM SYMBOLOV, VELIČÍN A SKRA-TIEK

AP Prístupový bod

API Application programable interface

API-SSL Application programable interface Secure Socket Layer

FTP File Transfer Protocol

GUI Graphical User Interface

IDE Integrated Developement Envinroment

IP Internet Protocol

IPSEC Internet Protocol Security

MAC macintosh

MAC Media Access Control

MPLS Multi Protocol Label Swiching

OS Operačný systém

PPP Point to Point Protocol

SSL Secure Socket Layer

TLS Transport Layer Security

UML Unified Modeling Language

VPN Virtual Private Network

ZOZNAM PRÍLOH